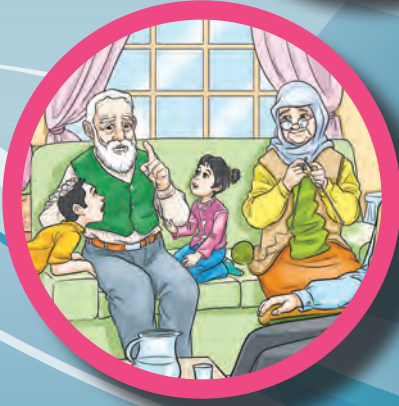

MEKTEBO MİYANIN ZAZAKİ KITABÊ MUSNAYİŞİ

5

DEVLET KİTAPLARI
ÜÇÜNCÜ BASKI

....., 2019

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editor

Öğr. Gör. Murat VAROL

NuŖtođı

Öğr. Gör. Murat VAROL

Öğr. Gör. İbrahim DAĞILMA

Öğr. Gör. BuŖra GÖKALP

Öğr. Gör. Ayetullah KARABEYESER

Nurettin KAYĞISIZ

Mahmut KAYA

Mevlüt BAYRAM

ISBN 978-975-11-4469-0

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 23.06.2017 gün ve 9853683 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 28.05.2019 gün ve 10444088 sayılı yazısı ile üçüncü defa 1.535 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerhâmdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

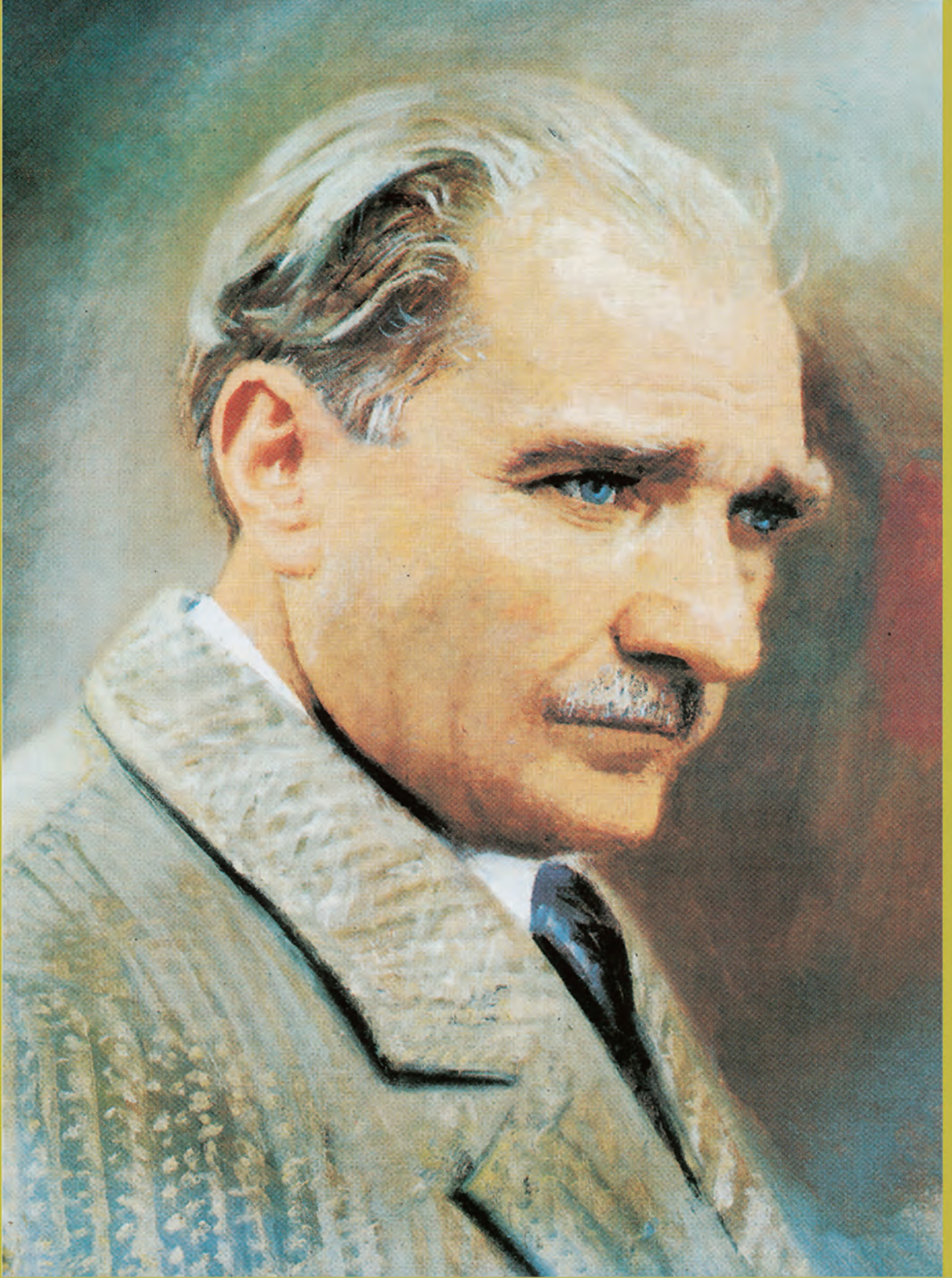
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

FİHRİST

UNİTEYA 1. ALFABE

09-28

UNİTEYA 2. EZ U KEYEYÊ XU

29-48

UNİTEYA 3. MEKTEB U BANÊ MI

49-66

UNİTEYA 4. LEŞ U WEŞI

67-84

FİHRİST

UNİTEYA 5. MEWSİM U TEQWİM

85-104

UNİTEYA 6. WER U ŞİMİTİŞ

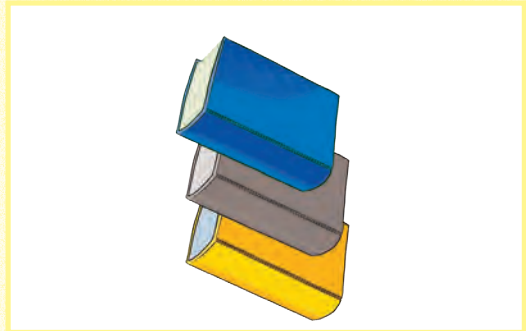
105-120

UNİTEYA 7. XEBATA SERBEST

121-132

FERHENG

133-140

RIPELÊ SEMBOLAN

wendiş

goşarikerdiş

nuştîş

qıseykerdiş

goşarikerdiş u nuştîş

goşarikerdiş u qıseykerdiş

goşarikerdiş u wendiş

wendiş u qıseykerdiş

wendiş u nuştîş

ALFABE

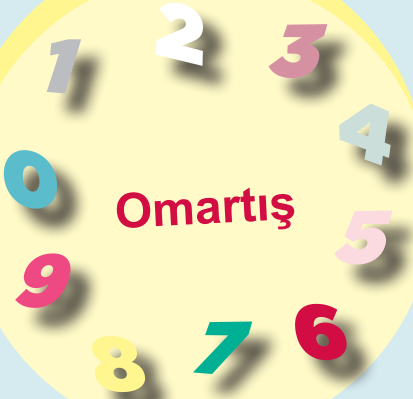
Alfabe

Yobinan şınasnayış

Omartış

Ma ina unite di çita museni?

- Selamdayış u yobinan persayış.
- Herfi alfabe u nuştışê inan.
- Yo ra heta vist omartış.

QISIMÊ YOYIN • YOBÎNAN ŞINASNAYÎŞ

A

Goştari bikerên u biwanên

Merheba

Merheba

Nameyê tu
çita yo?

Nameyê mı
Zeyneb a.

Nameyê mı
Ehmed o.

Nameyê tu
çita yo?

B

Goştari bikerên u biwanên

- Merheba.
- Merheba.
- Nameyê mî Hesen o. Nameyê tu çita yo?
- Nameyê mî Zelal a. Tî senin i Hesen?
- Ez hol o. Teşekur keno. Tî senin a Zelal?
- Ez zi hol a. Teşekur kena. Tî çara yi Hesen?
- Ez Çolig ra yo. Tî kamca ra ya Zelal?
- Ez zi Diyarbekır ra ya.
- Ez pê şinasnayışê tu keyfweş biyo.
- Ez zi biya şa.
- Xatirê tu bo.
- Oğır bo.

C

Cayanê vengan dekerên

-Nameyê tu çita yo?

-Nameyê mı

- Tı çara ya/i?

- Ez ra

Ç

Pê kelimeyanê cêrinan cumle vîrazên

nameyê / Ehmed / mı / o.....

Dersim / ya / ez / ra.....

mı / embazê / ino / Mehmud o.....

zaf / kena / ez / teşekur

biya / ez / keyfweş.....

D

Cumleyanê cêrinan bîresnên yobinan

1. Merheba.

2. Nameyê tu çita yo?

3. Tı çara ya?

4. Embazê tu çara yo?

5. Ez keyfweş biya.

6. Bımanên weşi dı.

Ez Xarpêt ra ya.

Çımanê mı ser.

Merheba.

Nameyê mı Xetice ya.

Embazê mı Erzingan ra yo.

Ez zi biya şa.

QISIMÊ DIYIN • ALFABEYA MA

A Herfi girdi

A B C Ç D E Ê F
G Ğ H I İ J K L
M N O P Q R S Ş
T U Û V W X Y Z

B Herfi werdeyi

a b c ç d e ê f
g ğ h ı i j k l
m n o p q r s ş
t u û v w x y z

C Herfi vengini

Herfi vengini girdi

A E Ê I İ O U Û

Herfi vengini werdeyi

a e ê ı i o u û

Ç

Goşariya kelimeyanê cêrinan bikerên u biwanên

A a aw

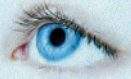
B b ber

C c cıl

Ç ç çım

D d dest

E e engur

Ê ê lêl

F f fitik

G g ga

Ğ ğ ğezal

H h hak

I ı dırık

Î î isot

J j qijne

K k kesa

L l la

M m manga

N n nan

O o otobus

P p punc

Q q qelem

R r ribês

S s sa

Ş ş şıt

T t tut

U u universite

Û û gergûş

V v vaş

W w wendekar

X x xêm

Y y yelug

Z z zerqet

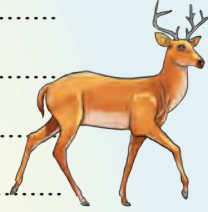
D

Bıwanên u pê ini herfan kelimeyan binusên

A
B
C
Ç
D
E
Ê
F
G
Ğ
H

I
Î
J
K
L
M
N
O
P
Q
R

S
Ş
T
U
Û
V
W
X
Y
Z

E

Herfanê bêvengan ê kelimeyanê cêrinan binusên

hermuş	defter	pakker	qelem	masa
h...rm...ş
melım	texte	rıpel	mekteb	talebe
.....

Ê

Herfanê vengınan ê kelimeyanê cêrinan binusên

wesar	sayer	kerğ	ciran	wesayit
...e...a...
gulaş	gongıla	kartol	kutık	gozyer
.....

F

Goştariya kelimeyanê cêrinan bikerên u biwanên

Aşm	Bar	Cêr	Çım	Dew
Fek	Goş	Ğar	Heş	Jar
Kar	Lew	Mar	Nan	Pel
Qal	Run	Ser	Şar	Tar
Ver	Wer	Xox	Gol	Zel

G

Goştariya kelimeyanê cêrinan bikerên u biwanên

Adır	Bıra	Ciran	Çırık	Deşt
Emserr	Fıraç	Germ	Ğele	Hêga
Heşt	Kesa	Ling	Mast	Name
Purt	Qela	Rınd	Serd	Şapık
Ters	Veng	Ware	Xurt	Zerd

Ğ

Lezvateyanê cêrinan lezabez biwanên

Cayê camerdi cor dı beno.

Cayê cahili cêr dı beno.

Vatoğ va, vateyanê verinan veramedên.

Verinan va, wa vatoği vateyanê ma vaci.

H

Goştariya herfanê nîzdvengan bikerên u biwanên

Ğ - X

ğela-xela
ziğal-zexire
ğerib-xirab

Q - K

qelem-kelem
qal-kal
qela - kerra

W - V

wer-ver
way-vay
wel-vıl

G - Q

gerr-quer
gıl-qıl
gam-qam

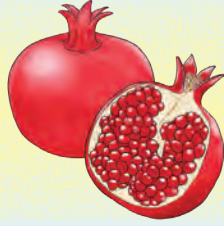
E - Ê

pe-lêl
des-dês
kel-kêm

1

Nameyê resimanê cêrinan binusên

.....

.....

.....

.....

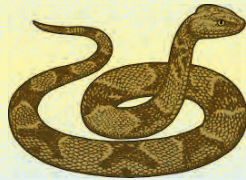

.....

.....

.....

.....

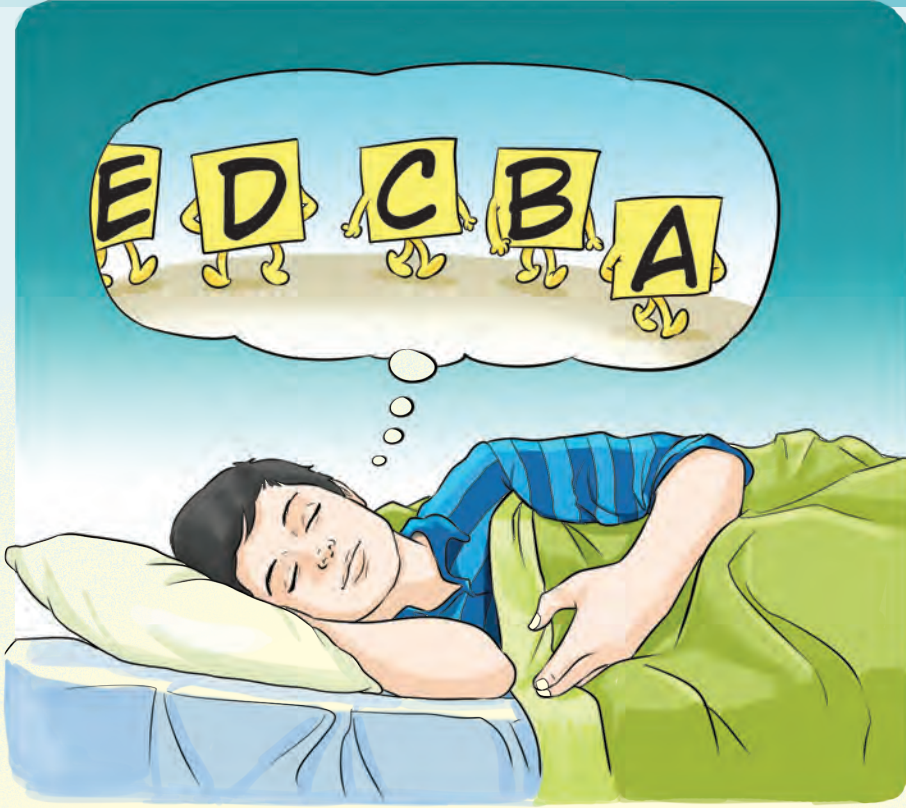

.....

.....

.....

.....

HONÊ MI DI

Vizêr şew honê mi di,
Herfi alfabe viyerti ra,
Sare ra heta peyni,
a, b, c, ç, d, e, ê, f...

Wuyeni heme zi *g, ğ, h, î, i,*
Melum veciya ame,
Va, de lez vacên!
j, k, l, m, n, o, p, q, r...

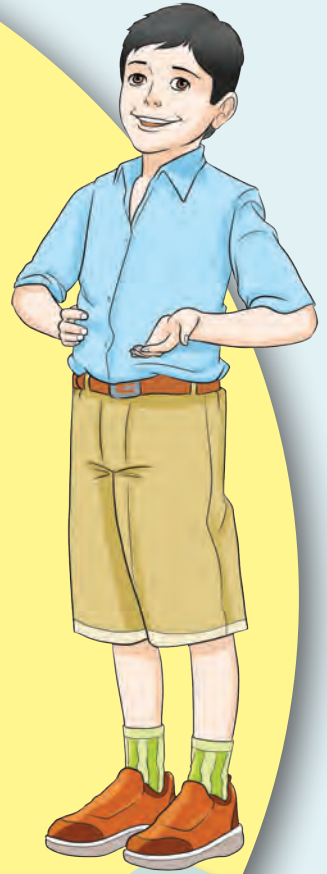
Heyna dewam biker,
Meker xu vir ra, herfanê binan,
s, ş, t, u, û, v, w, x, y, z,
Kaykerdên herfan honê mi di.

QISIMË HİRİYIN • OMARTIŞ

A

Goštari bikerên u biomarên

0 1 2 3

1	YO	11	YONDES
2	DI	12	DUYES
3	HİRİ	13	HİRİYES
4	ÇAR	14	ÇARYES
5	PANC	15	PANCYES
6	ŞEŞ	16	ŞİYES
7	HOT	17	HOTYES
8	HEŞT	18	HEŞTYES
9	NEW	19	NEWYES
10	DES	20	VİST

9

8

7

6

5

4

B Reqemanê cêrinan bîwanên u bî nuşte binusên

 9
5
8

5	3	9	2	7
.....
1	4	8	6	10
.....

C Omaranê cêrinan bîwanên u bî reqem binusên

 7
0
6

YONDES	PANCYES	NEWYES	HİRİYES	VİST
.....
DUYES	ŞİYES	HOTYES	ÇARYES	HEŞTYES
.....

Ç Goştari bîkerên u bîwanên

Zelal: Merheba.

Mirza: Merheba.

Zelal: Tî çend serre yi Mirza?

Mirza: Ez yondes serre yo. Tî çend serre ya Zelal?

Zelal: Ez duyey serre ya.

D

Serranê tutan binusên u dima goştari bikerên

Zerin serre ya

Hesên serre yo.

İbrahim serre yo.

Serab serre ya.

E

Goştari bikerên u binusên

1

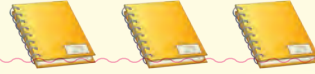
yo mirçik

2

..... teyareyi

3

..... defteri

4

..... pisingi

5

..... kutiki

6

..... keynayı

7

..... henari

8

..... baloni

9

..... qelemi

10

..... mêşnayı

Ê

Omaranê cêrinan biwanên u pêserkerên.

* 5 + 12 = 17
panc duyey hotyes

* _____ + _____ = _____
new yo

* _____ + _____ = _____
hot dı

* _____ + _____ = _____
şiyes çar

* _____ + _____ = _____
heşt hiri

A Cayanê vengan dekerên

M...rhe...a Husên.

Me...h...ba Zerşa.

Tı i Husên?

Ezo, teşekur....., tı s...ni...a?

Ezhol a, z...f teşekur

B Xaçapersa cêrin dî reqeman bîvinên

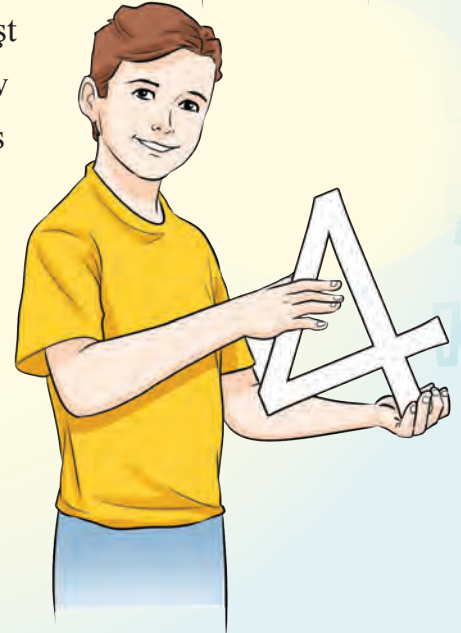
A	C	P	A	N	C	Y	E	S	R
Ş	İ	Y	E	S	D	B	K	L	A
U	H	O	T	M	G	İ	Ç	A	R
H	E	Ş	T	Y	E	S	E	B	İ
M	Ç	N	E	W	Y	E	S	A	Y
I	A	J	H	İ	R	İ	A	İ	O
C	R	R	E	R	V	İ	S	T	N
N	Y	O	Ş	B	A	K	S	E	D
A	E	A	T	L	V	M	O	P	E
P	S	U	K	A	D	U	Y	E	S

▶ YO ▶ HİRİ ▶ ÇAR ▶ PANC ▶ HOT ▶ HEŞT ▶
DES ▶ YONDES ▶ DUYES ▶ ÇARYES ▶ PANCYES
▶ ŞİYES ▶ HEŞTYES ▶ NEWYES ▶ VİST

Galgala Reqeman

Yo, talebeyi omareni yo yo
 Dı, melimê mı ho mekteb dı
 Hiri, tı zaf kota mı viri
 Çar, pısing dar ra ameya war
 Panc, ez şıma rê deyir vac
 Şeş, werdişê zebeş zaf weş
 Hot, dara gozyer biya çot
 Heşt, embazi mı şiyi deşt
 New, bıza leng kota gew
 Des, ina ders hındêk bes

Ma ina unite dı çita musayi? ✓ ✗

- Ez eşkena/o selam bıdı u bıgeri.
- Ez eşkena/o yo teni bıpersi.
- Ez herfanê alfabe şınasnena/o.
- Ez eşkena/o kelimeyanê qıcan bınsi.
- Ez yo ra heta vist omarena/o.

XEBAT

Heta dest runîn nêbo, fek mîrd nêbeno.
(Vateyê verinan)

EZ U KEYEYÊ XU

Wexti Roci

Keyeyê Mı

Gure u
Mesleg

Ma ina unite dı çita museni?

- Ma wextanê roci museni.
- Ma keyeyê xu şinasneni.
- Ma gure u meslegan museni.

QISIMÊ YOYIN • WEXTI ROCI

A

Goştari bikerên u biwanên

Sêrsıbayê tu
weş bo

Sêrsıbayê tu
weş bo

Nimrocê tu
weş bo

Nimrocê tu
weş bo

Şanê tu
weş bo

Şanê tu
weş bo

Şewa tu
weş bo

Şewa tu
weş bo

B

Goştari bikerên u bîwanên

- Sêrsıbayê tu weş bo melıma mı.
- Sêrsıbayê tu weş bo Zeki.
- Şıma senin i?
- Ez hol a. Tı senin i?
- Ez zi hol o. Teşekur keno.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

weş / Zeki / sêrsıbayê / bo / tu

.....

senin i / ez / a / tı / hol

.....

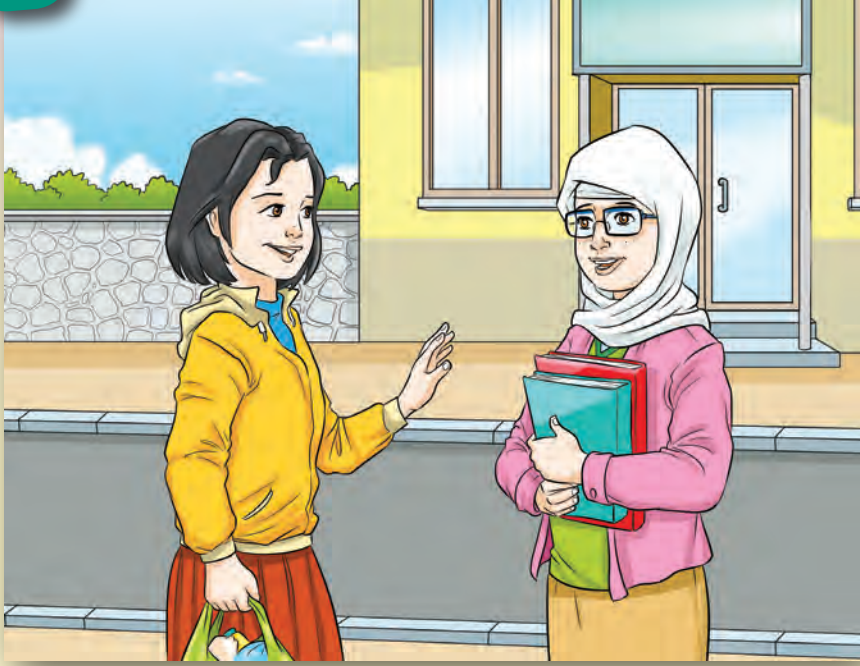
melıma / weş / mı / tu / bo / sêrsıbayê

.....

C

Goştari bikerên u biwanên

-Nimrocê tu weş bo Meryem.

-Nimrocê tu weş bo Fatma.

-Tî çara yena?

-Ez kîtabxane ra yena.

-Tî şîna çê?

-Ez şîna keye.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle virazên

Meryem / tu / weş / nimrocê / bo

.....

yena / kîtabxane / ez / ra

.....

keye / ez / şîna

.....

Ç

Goştari bikerên u bîwanên

- Şanê tu weş bo.
- Şanê tu weş bo.
- Dadiya mı şîma rê gêrm şîrawît.
- Homa razi bo.
- Afiyet bo.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle virazên

weş / tu / bo / şanê

.....

gêrm / şîma / şîrawît / dadiya / mı / rê

.....

bo / Homa / razi

.....

D

Goştari bikerên u biwanên

- Umer, tî çita waneni?
 -Ez estanika pir u pîsing waneno.
 -Aferim. Wendîş rind o.
 -Ez wendîş ra zaf hes keno.
 -Hini wextê rakotîşî yo.
 -Temam. Şew weş.
 -Şew weş.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle virazên

estanika / waneno / pir / ez / u / pîsing

.....

hes / zaf / wendîş / keno / ra / ez

.....

Umer / waneni / çita / tî

.....

QISIMÊ DIYIN • KEYEYÊ MI

A

Goştari bikerên u biwanên

Nameyê mî Halime ya.
Ez dadiya Remezani ya.

Nameyê mî Mirza yo.
Ez babilî Remezani yo.

Nameyê mî Remezani o.

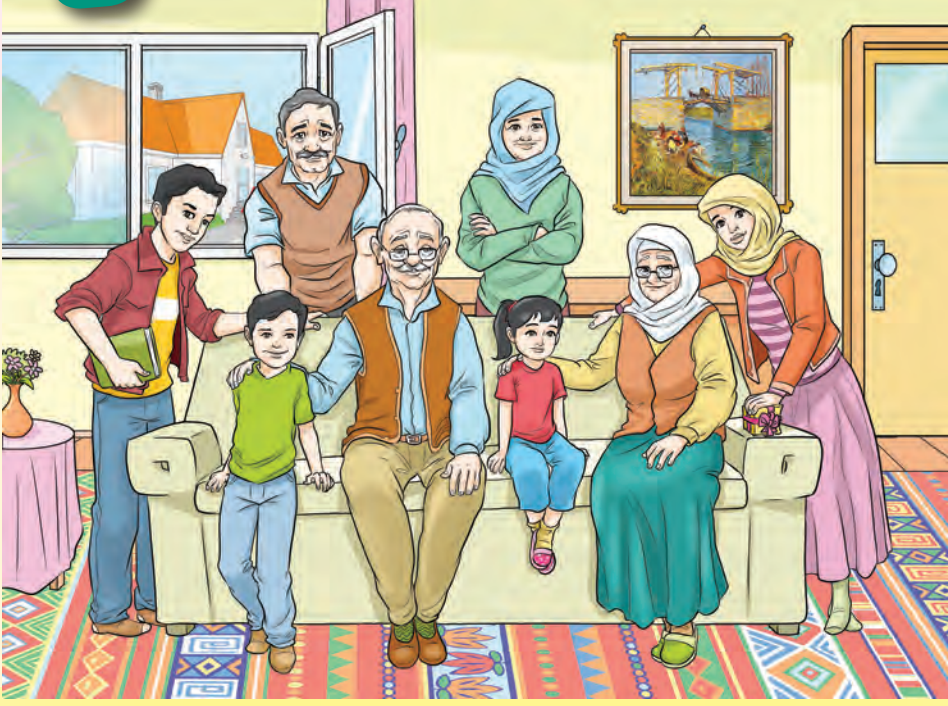
Nameyê mî Harun o.
Ez bîrayê Remezani yo.

Nameyê mî Helin a.
Ez waya Remezani ya.

Nameyê mî Sinem a.
Ez waya qickek a.

B Goşari bikerên u biwanên

Nameyê mî Remezan o. Ez yondes serre yo. Ez mektebo miyanin dî waneno. Nameyê babiyê mî Mirza yo. Nameyê dadiya mî Halime ya. Ma dî way u dî bira yî. Nameyê birayê mî Harun o. Harun hotyes serre yo. O lise dî waneno. Nameyê waya mî ya pîl Helin a. Helin vist serre ya. A universite dî wanena. Nameyê waya mî ya qîc Sinem a. Sinem hot serre ya. A şîna mektebo verin. Nameyê pîrika mî Amine ya. Nameyê pîrikê mî Xalîs o. Ma piya miyanê şayi dî cuyeni.

C Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

1. Remezan çend serre yo?

.....

2. Nameyê dadi u babiyê Remezani çîta yo?

.....

3. Helin kamca dî wanena?

.....

Ç

Eg cumleyi cêrini goreyê nuşteyi raşt i (R) gëlet i (Ğ) binusên

- 1- Remezan 10 serre yo. (.....)
- 2- Nameyê babiyê Remezani Mirza yo. (.....)
- 3- Harun 17 serre yo. (.....)
- 4- Helin lise dı wanena. (.....)
- 5- Nameyê pırkê Remezani Xalis o. (.....)
- 6- Dı bırayi u dı wayi Remezani esti. (.....)
- 7- Remezan mektebo miyanin dı waneno. (.....)

D

Goreyê nuşteyi cayanê vengên dekerên

- 1- Remezan serre yo.
- 2- Nameyê babiyê Remezaniyo.
- 3- bıra u wayi Remezani esti..
- 4- Amine Remezan a.
- 5- Bırayê Remezani serre yo.
- 6- Helin dı wanena.
- 7- Sinem serre ya.

E

Pê kelimeyanê cêrinan cumle virazên

mı / Remezan / nameyê / o:.....

bırayê / Harun / nameyê / o / mı:.....

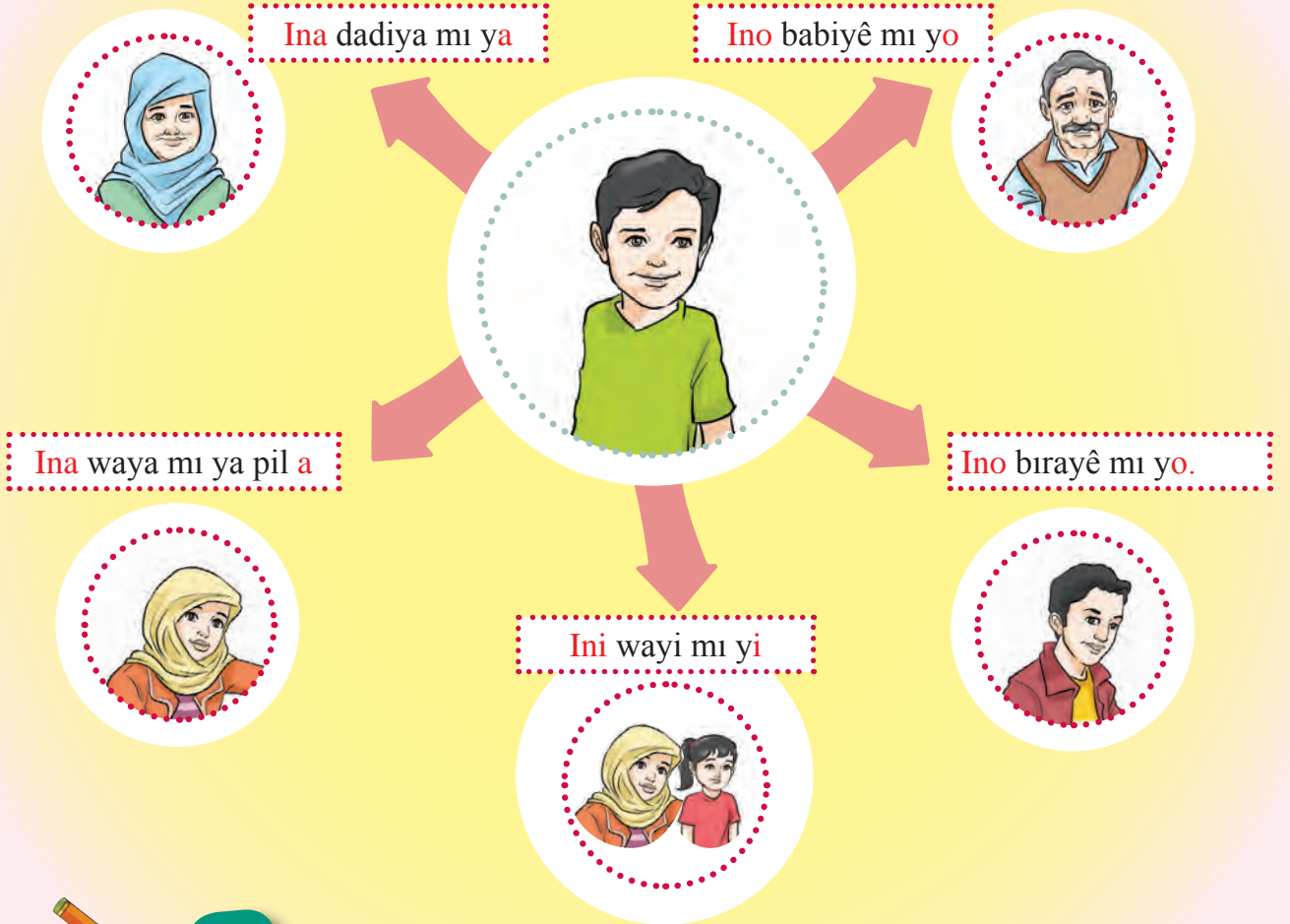
Helin / ya / waya / a / mı / nameyê / pıl:.....

pırkê / Xalis / nameyê / o / mı :.....

Ê

Goştari bikerên u biwanên

F

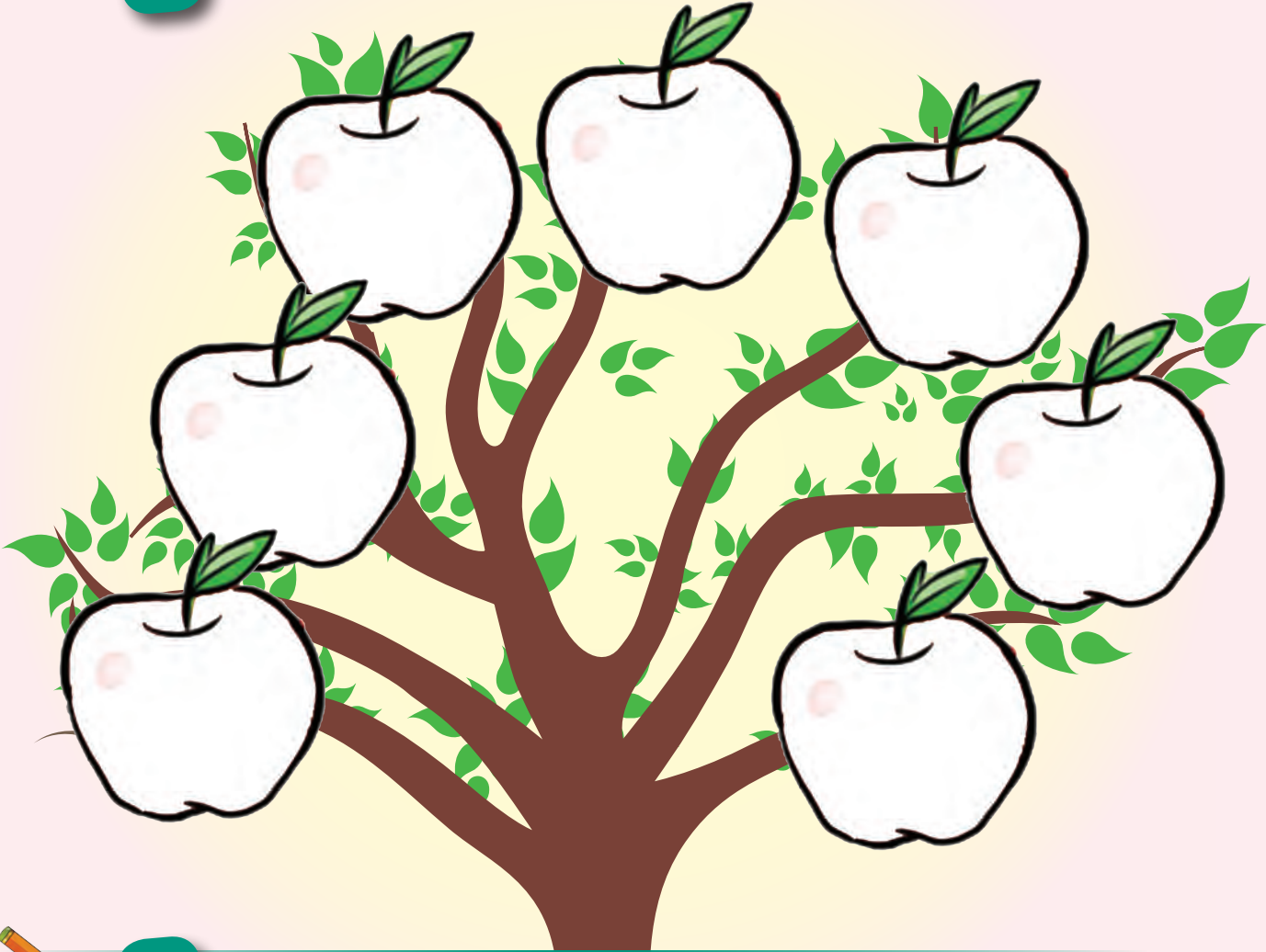
Goreyê keyeyê xu binusên

- Nameyê mî
- Nameyê babilîyê mî
- Nameyê dadiya mî
- Nameyê bîrayê mî
- Nameyê waya mî
- Nameyê pirîka mî
- Nameyê pirîkê mî

G

Şecereya keyeyê mi

Ğ

Şima zi xu u keyeyê xu bîdên şinasnayış

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

QISIMË HIRIYIN • GURE U MESLEG

A

Goštari bikerên u biwanên

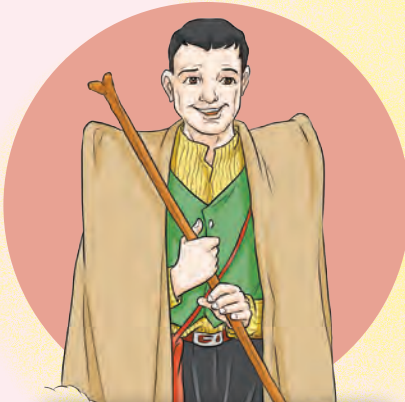
Melim

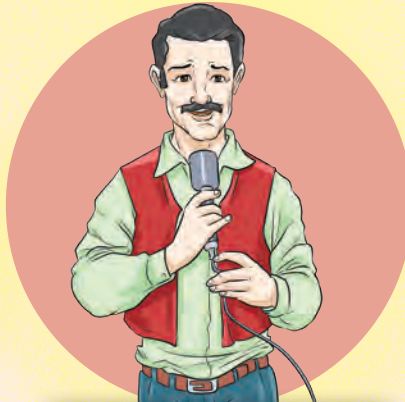
Toxtor

Çityer

Şane

Deyirbaz

Nanpoc

Mimar

Mıřag

B

Goştari bikerên u biwanên

Ez melim a.
Ez mekteb dî ders dana.

Ez deyirbaz o.
Ez deyiran vano.

Ez cıtyer o. Ez cıt keno
u hêga rameno.

Ez mışag o.
Ez ğele çineno.

Ez toxtor a.
Ez nêweşan muayene kena.

Ez nanpoc o.
Ez nan poceno.

Ez mimar a.
Ez projeyan virazena.

Ez şane yo.
Ez pesi çerênenno.

C Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

Ez a.
Ez virazena.

Ez a.
Ez nêweşan muayene kena.

Ez yo.
Ez çerêeno.

Ez o.
Ez poceno.

Ez o.
Ez keno u romeno.

Ç Keyeyê şıma dı kam çı gure keno? Bînusên

Dadiya mı

Babiyê mı

Waya mı

Bırayê mı

D Şıma wazeni çı gure bıkeri?

Ez wazeno.....

Tı wazeni.....

A wazena.....

O wazeno.....

E Goştari bikerên u bîwanên

- Merheba.
- Merheba.
- T1 ç1 gure keni?
- Ez asinger o.
- Asinger se keno?
- Asinger tırpan, torzin, vaşturi virazeno.

Ê Goştari bikerên u bîwanên

- Merheba.
- Merheba.
- T1 ç1 gure keni?
- Ez solderz o.
- Solderz se keno?
- Solderz solan derzeno.

F Cayanê veng an goreyê resimi dekerên

.....

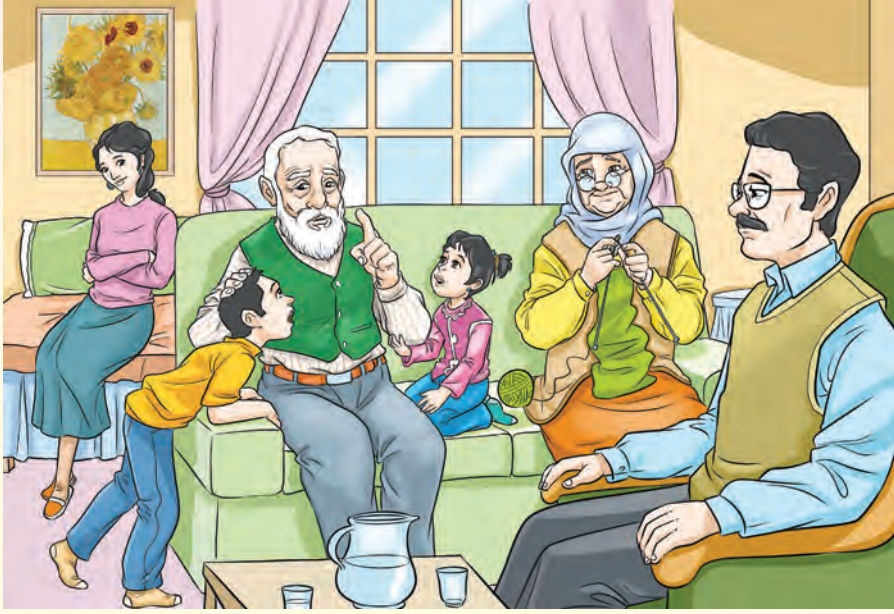
.....

.....

.....

.....

.....

Nameyê mı Salih o. Ez duyey serre yo. Ma Çolig dı cuyeni. Keyeyê ma dı şeş teni esti. Nameyê babiyê mı Receb o. Nameyê dadiya mı Zerifa ya. Nameyê waya mı Dılşa ya. Nameyê pirikê mı Hesên o. Nameyê pirika mı Hewa ya. Babiyê mı Muş ra yo. O melim o. Dadiya mı Xarpêt ra ya. A keyver a. Waya mı wendekar a. A sınıfa yoyin dı wanena. Pirikê mı u pirika mı meselayanê verinan hol zani. Ma rê meselayan vani. Ma yobinan ra zaf hes keni.

A

Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

1. Salih çend serre yo?

.....

2. Keyeyê Salihi dı çend teni cuyeni?

.....

3. Babiyê Salihi çi gure keno?

.....

4. Dadiya Salihi çara ya?

.....

5. Piriki Salihi çita hol zani?

.....

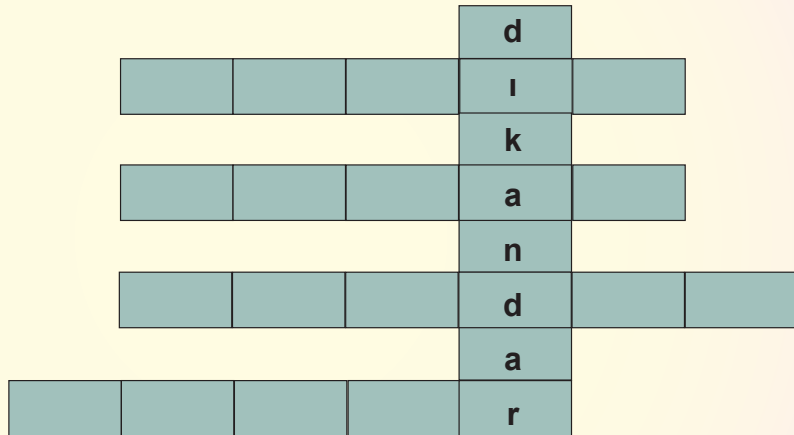

B Goreyê resiman wextanê roci binusên

şanê tu weş bo / nimrocê tu weş bo / sêrsıbayê tu weş bo / şewa tu weş bo

C Mesleganê cêrinan zerreyê xaçapers di binusên

seydar
mimar
mîşag
melım
dıkandar

Ma ina unite dı çita musayi? ✓ ✗

- Ez eşkena/o wextanê roci ciya bıkeri.
- Ez eşkena/o xu bîdi şınasnayîş.
- Ez eşkena/o keyeyê xu bîdi şınasnayîş.
- Ez eşkena/o gureyê yo teni bıpersi.

HURMET

**Kam qicanê ma rê merhemet u pilanê
ma rê hurmet nêkero, ma ra niyo.**

(Hedis)

UNİTEYA
3.

MEKTEB U BANÊ MI

Mektebê Mı

Banê Mı

Mektebê mı çı weş o
Qê ma cayê musayiş o
Ez wendiş hol zano
Mekteb ra hes keno

Ma ina unite dı çita museni?

- Ma mektebê xu şinasneni u dani şinasnayiş.
- Ma banê xu u çimeyanê ey museni.
- Ma kulubanê mektebi şinasneni.

QISIMÊ YOYIN • MEKTEBÊ MI

A Goştari bikerên u biwanên

Nameyê mî Dilan a. Ez mektebê Ehmedê Xasi dî wanena. Mektebê mî zaf gird o. Ez şîna sînfa pancîn. Sînfa mî qata yoyin dî ya. Sînfa mî dî heştîyes wendekari esti. Ma sînif u mektebê xu pak geni.

Ez çenteyê xu şan ra hedre kena. Qelem, qelemtaş, cetwel, pakker, defter, kîtab ra kamci lazîm î, ez inan erzena çente. Ez her roc pê keyfwe-şî şîna mekteb. Baxçeyê mektebi dî embazanê xu vinena u inan dîr ziyar kena. Pê vengê zengîli ma nezaretê melîmanê xu dî şîni sînfan.

B Goreyê nuştîyî cewabê persanê cêrinan binusên

1-Nameyê mektebê Dilan çîta yo?

.....

2-Dilan şîna sînfa çendîn?

.....

3-Sînfa Dilan dî çend wendekari esti?

.....

4-Dilan çenteyê xu çî wext hedre kena?

.....

5-Talebeyî baxçe dî kami vînenî u se kenî?

.....

6-Talebeyî çî wext şîni sînfan?

.....

C

Kelimeyanê cêrinan biwanên

Ç

Goştari bikerên u biwanên

A: Ina çita ya?

B: Ina masa ya.

A: Ino çita yo?

B: Ino kitab o.

A: Ini çita yi?

B: Ini qelem i.

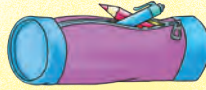
D

Goreyê resiman cewabê persan binusên

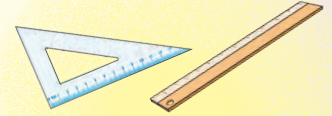
A: Ino çita yo

B:

A: Ina çita ya?

B:

A: Ini çita yi?

B:

E

Goştari bikerên u kelimeya ki vaciyena îşaret bikerên

qelem

babi

qelemtaş

des

masa

pakker

way

komputer

çente

dadi

panc

xerita

mikroskop

sınıf

heşt

selam

Ê

Bıwanên u qısey bıkerên

Melm: Gelê wendekaran şıma kamci ders ra hes keni?

Hesen: Ez dersa matematiki ra hes keno. Ez dersa matematiki dı omaran museno.

Usman: Ez dersa spori ra hes keno. Ez dersa spori dı gud kay keno.

Elif: Ez dersa muziki ra hes kena. Ez dersa muziki dı deyiran vana.

Kerim: Ez dersa Zazaki ra hes keno. Ez dersa Zazaki dı zıwanê xu museno.

Fatma: Ez dersa dini ra hes kena. Ez dersa dini dı helal u heram musena.

Şeyma: Ez dersa resımı ra hes kena. Ez ina ders dı resıman vırazena.

Heyder: Ez dersa fen ra hes keno. Ez dersa fen dı şıno laboratuvar.

F

Goreyê nuşteyi cayanê vengên dekerên

Hesen omaran dersa dî museno.

Elif deyiran dersa..... dî vana.

Kerim zıwanê xu dersa dî museno.

Fatma helal u heram dersadî musena.

Şeyma resıman dersa dî vırazena.

G

Goştari bikerên u biwanên

Ma mekteb dî bê dersan zobina xebatan kenî, inî xebatan ra yo zi kulub î.

Şhriban:

Ez wendiş ra hes kena, nameyê kuluba mı kitabxane yo.

Evdıllah:

Ez gud ra hes keno, nameyê kuluba mı spor o.

Zelal:

Ez estanikan ra hes kena. Nameyê kuluba mı folklor a.

Cemal:

Ez şiiir nuseno, nameyê kuluba mı edebiyat o.

Mehmud:

Ez ardımkarî ra hes keno, nameyê kuluba mı ardımkarî ya.

Ğ

Goreyê nuşteyi cumleyan u resiman biresnên yobinan

A Şehriban

1

B Cemal

2

C Evdillah

3

Ç Zelal

4

D Mehmud

5

A	B	C	Ç	D

A

Goştari bikerên u biwanên

Yasin: Ino banê ma yo.

Yaqub: Ino zi banê ma yo.

Yasin: Banê ma dı eywanêka gird u çar wadeyi esti.

Yaqub: Banê ma qic o, yo eywan u dı wadeyi banê ma esti.

Yasin: Banê ma qata pancın dı yo.

Yaqub: Banê ma yo qat o.

Yasin: Binaya ma dı asansor esto.

Yaqub: Verê banê ma dı yo baxçeyo hira esto.

B

Goştari bikerên u biwanên

Wadeyê ronîştîşî

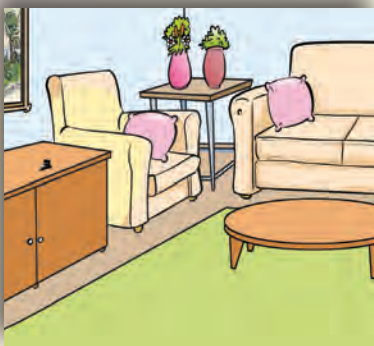
Wadeyê qıcan

Qıb

Baxçe

Eywan

Hemam

Destawxane

C

Goştari bikerên u biwanên

Ina eywan a.
Ma tiya di mîsafirên hewênênî.

Ino wadeyê ronîştîşî yo.
Ma tiya di diwan kenî.

Ina qîb a.
Ma tiya di werê xu pocenî

Ino wadeyê mî yo.
Ez tiya di ders xebitîyeno u kono ra.

Ino hemam o.
Ma tiya di xu şuwênî.

Ino baxçeyê yo.
Baxçeyê ma di dari u vîlî estî.

Ç

Cumleyanê cêrinan u resiman biresnên yobinan

A Ma tiya dı werê xu poceni.

1

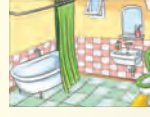
B Ma tiya dı xu şuweni.

2

C Ma tiya dı mısafiran keni meyman.

3

Ç Ma tiya dı kay koni u kuweni ra.

4

A	B	C	Ç

D

Goreyê banê xu cewab bîdên persanê cêrinan

Banê şıma çend qat o?

.....

Banê şıma çend çime yo?

.....

Baxçeyê banê şıma esto?

.....

Banê şıma şaristan dı yo, yan dew dı yo?

.....

Banê şıma gırd o yan qic o?

.....

Wadeyi banê şıma teng i yan hira yi?

.....

Banê şıma mekteb ra nızd o yan dur o?

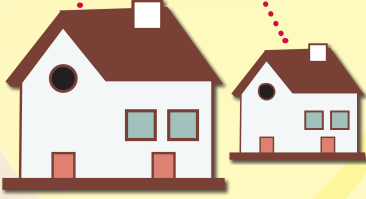
.....

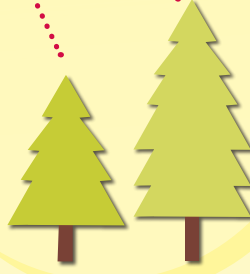
E

Goştari bikerên u biwanên

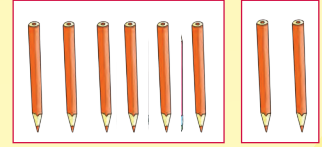
gird-qic

kilm-derg

zaf-tay

Ê

Biwanên u resimo raşt îşaret bikerên

Ino mikroskop gird o.

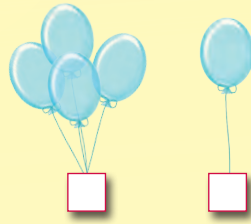
Ina masa qic a.

Ina dar derg a.

Ini baloni zaf i.

A Cayanê vengan goreyê xu dekerên

Nameyê mî

Ez şîna/o mektebê.....

Ez sîfîfa wanena/o.

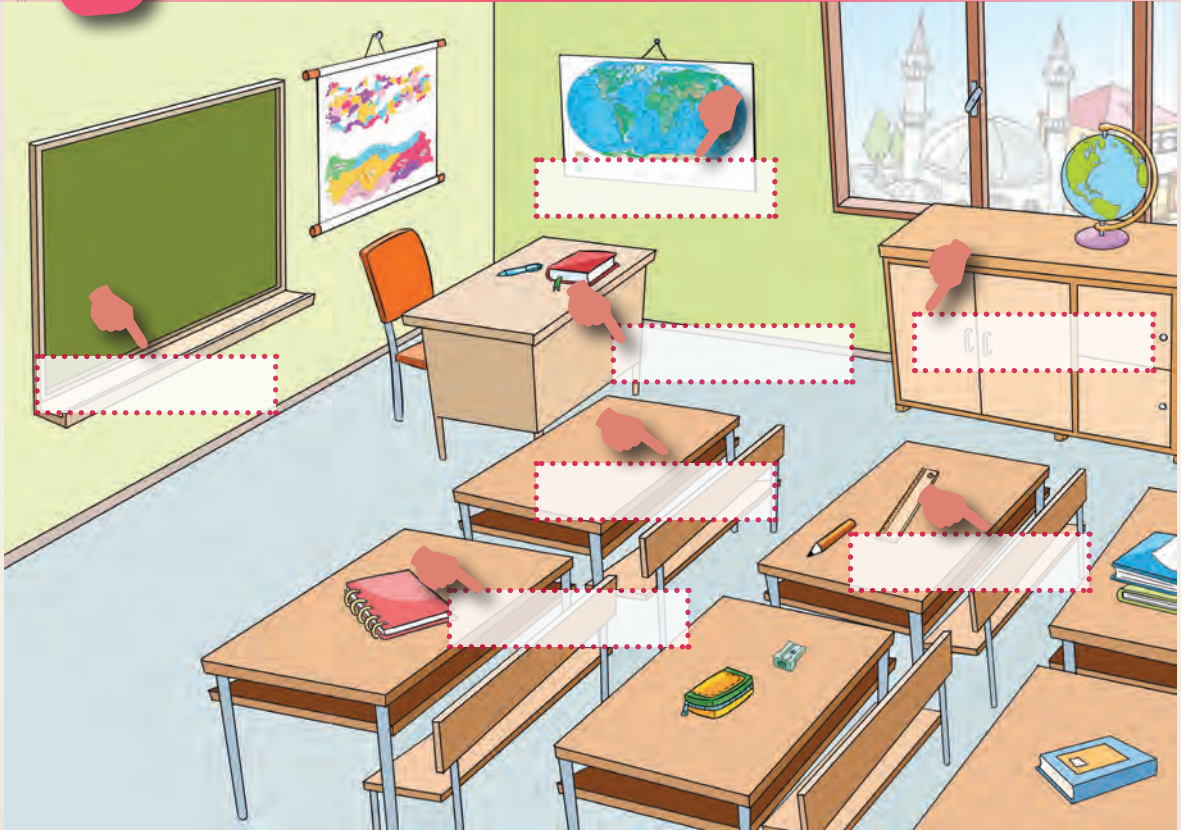
Sîfîfa mî qata..... dî ya.

Sîfîfa ma dî wendekari esti.

Ez dersanê, u hes kena/o.

B Hacetanê sîfîf resîm ser dî binusên

Ç

Goştari bikerên u biwanên

Nameyê mî Remzi yo.

Ini embazi mî Sinem u Rıza yi.

Sınıfa ma dî eyro seba kuluban vicnayış vîraziya.

Ez kıtaban ra hes keno, mî kuluba kıtabxane tercih kerd.

Sinem kuluba ardımkarî vicna.

Rıza elaqe mocneno medya u neşır, ey kuluba medya u neşır vicna.

Bê inan zobina kulubi zi estî.

Embazanê binan kulubi resım, muzik, spor, folklor u ê bin vicnayı.

Ç

Pê kelimeyanê cêrinan cumle vîrazên

nameyê / Remzi / yo / mî

.....

Sinem / vicna / ardımkarî / kuluba

.....

estî / kulubi / zobina / zi / bê / inan

.....

D Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

1-Sınıf dı qê çıtayi vicnayış vıraziya?

.....

2-Remzi çıta ra hes keno u kamci kulub vicna?

.....

3. Sinem kamci kulub tercih kerd?

.....

4. Kami kuluba medya u neşır vicna?

.....

5. Embazanê binan zobina kamci kulubi vicnayı?

.....

E Goreyê xu cewabê persanê cêrinan bîdên

Tı kamci kulub dı ca gena/i?

.....

Tu çıra ma kulub tercih kerd?

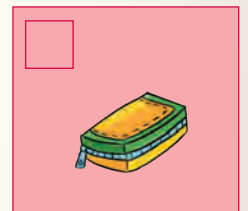
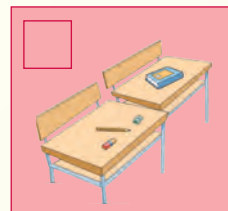
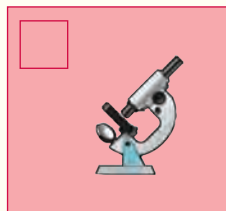
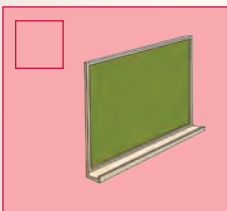
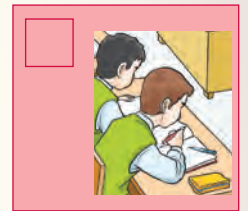
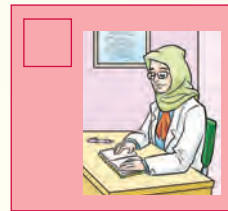
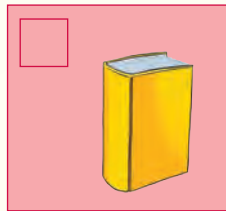
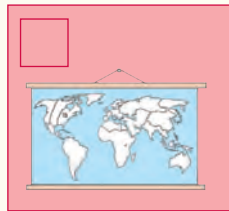
.....

Kuluba tu çı fealiyeti kerd?

.....

Ê Kelimeyi ki vaciyeni işaret bikerên

F Kaya cêrin pa embazanê xu sınıf dı kay bikerên

Dı deqıqayı bioniyên resımı ra. Dıma kıtabê xu bıqefılên. Virê şıma dı çı haceti sınıf mendi, inan ra nameyê des çıyan defterê xu dı binusên.

Ma ina unite dı çıta musayi? ✓ ✗

- Ez hacetanê sınıf şınasnena/o.
- Ez eşkena/o kuluba xu bıdı şınasnayış.
- Ez çımeyanê banê xu şınasnena/o.
- Ez eşkena/o banê xu bıdı şınasnayış.
- Ez gırd-qıç, kılm-derg, zaf-tay ciya kena/o.

EDALET

Heyfê bîza kol, bîza kel rê nêmaneno.
(Vateyê verinan)

LEŞ U WEŞİ

LEŞA MA

PAKI U WEŞİ

Ma ina unite dı çita museni?

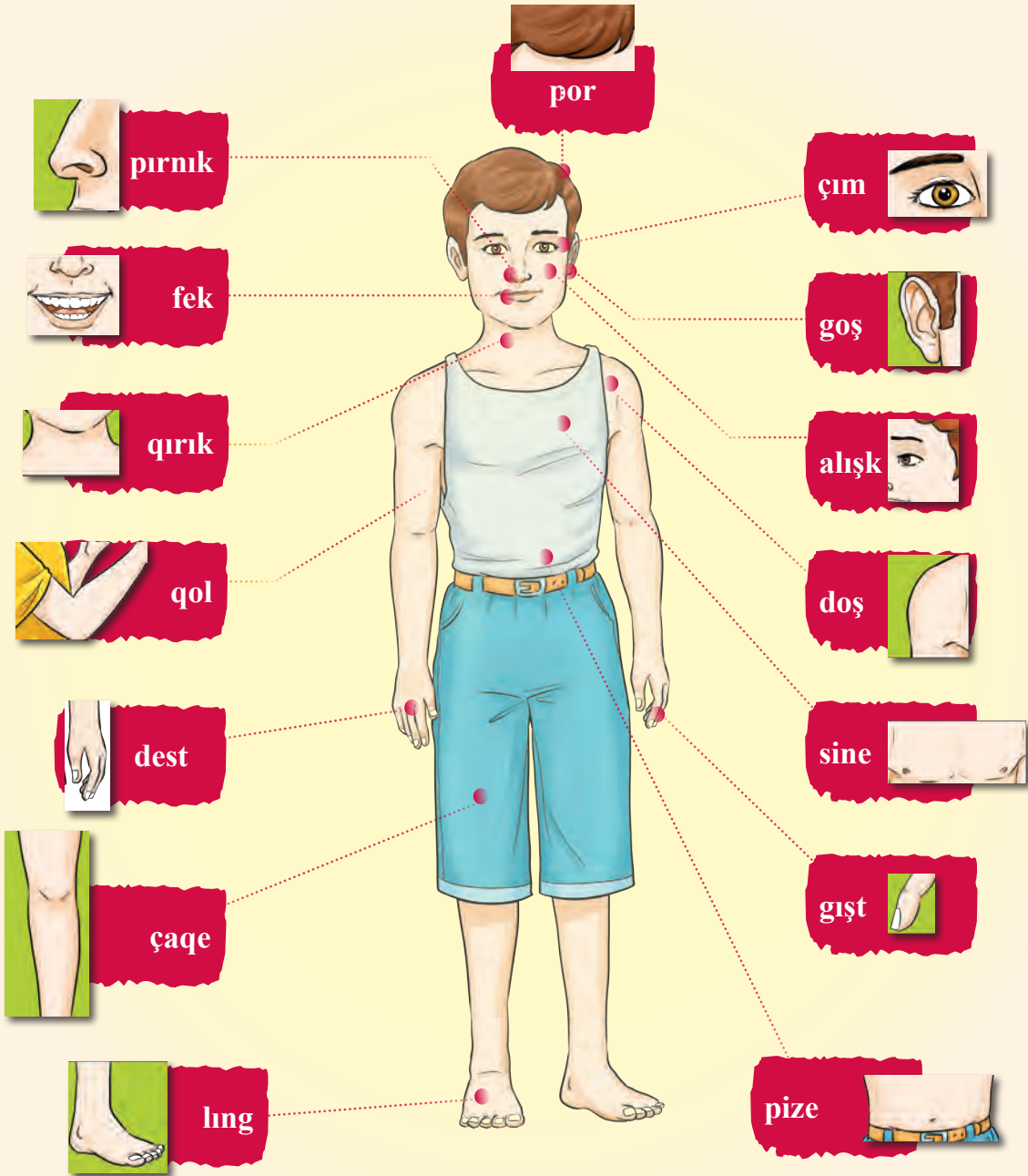
- Ma leşa xu şinasneni.
- Ma waslayanê xu şinasneni.
- Ma leşa xu seni pak geni?
- Ma xu nêweşi ra seni paweni?

QISIMË YOYIN • LEŞA MA

A

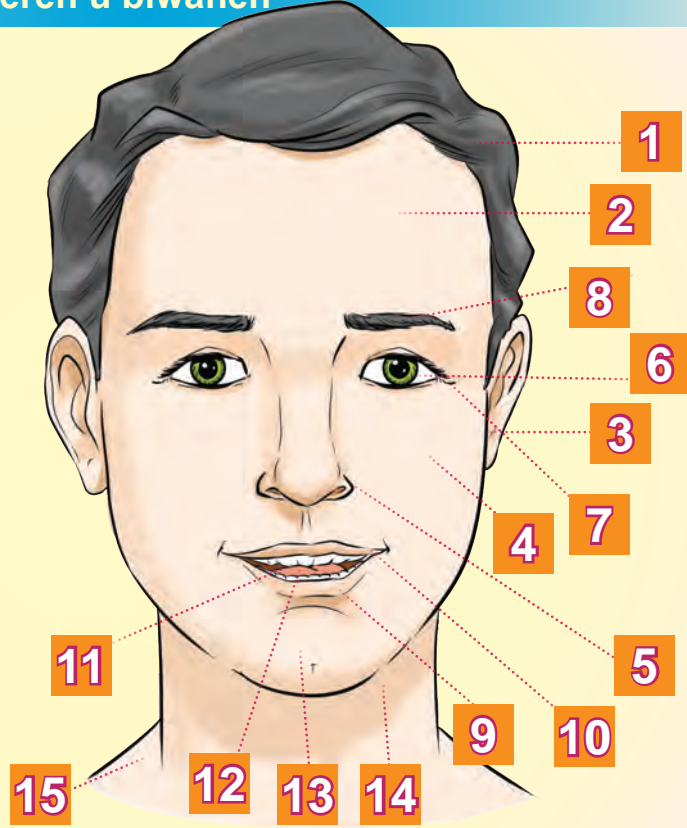
Goştari bikerên u biwanên

B Goşari bikerên u biwanên

- 1 Por
- 2 Çare
- 3 Goş
- 4 Alışk
- 5 Pırnık
- 6 Çım
- 7 Mijag
- 8 Biru
- 9 Lew
- 10 Fek
- 11 Dından
- 12 Zıwan
- 13 Çene
- 14 Qırık
- 15 Mıl

C Nuşteyê cêrini biwanên

- Selami:** Selamun aleykum.
- Cemil:** Aleykum selam.
- Selami:** Cemil tı zani sare u riyê ma dı kamci waslayi esti?
- Cemil:** Ê, ez zano. Ez, ê waslayan biomari?
- Selami:** De biomar, zaf beno weş.
- Cemil:** Por, çımı, fek, pırnık, goşi, biru, mijag, alışk, çene u mıl.
- Selami:** La tu çend waslayi xu vira kerdi. İnan zi ez vaci. Lew, zıwan, çare u qırık.

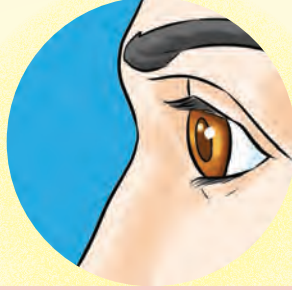

Ç

Goştari bikerên u biwanên

Ez goş o.
Ez heme vengan şîaweno.

Ez çim o. Ez her çi vineno.
Rengan u çîyan vicneno.

Ez pîrnîk a. Ez nefes gena u
her çi buy kena.

Ez dest o. Ez germ u serd
ciya keno.

Ez zîwan o. Ez çiyi weri
tamneno u qal keno.

D

Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

Goş se keno?

.....

Pîrnîk se kena?

.....

Zîwan se keno?

.....

Çim se keno?

.....

Dest se keno?

.....

E

Cumleyanê cêrinan u resiman biresnên yobinan

1 Mı yo kutık di

A

2 Mı yo veng şınawıt

B

3 Mı yo gula sur buy kerd

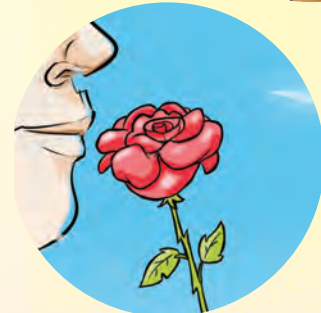
C

4 Mı yo saya şırın werd

Ç

5 Mı yo nana germin girot

D

Ê

Goştari bikerên u biwanên

Pize

Doş

Qol

Arisne

Dest

Gışt

Nengu

Ling

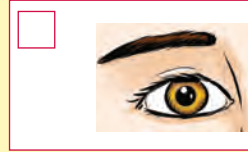
Çaqe

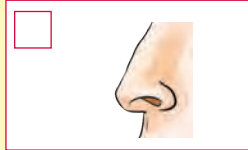
F

Raştê waslayanê cêrinan resim di îşaret bikerên

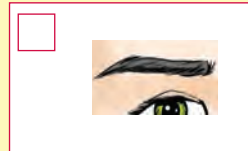
Ling

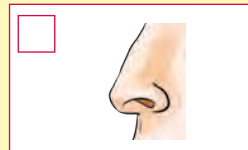
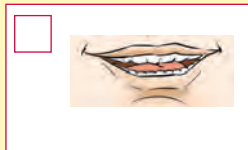
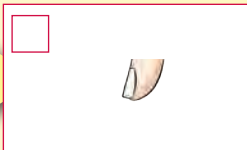
Gışt

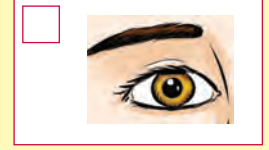
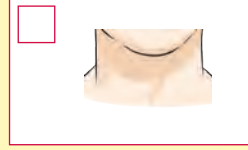
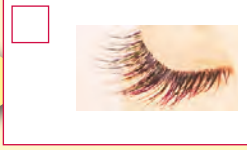
Dest

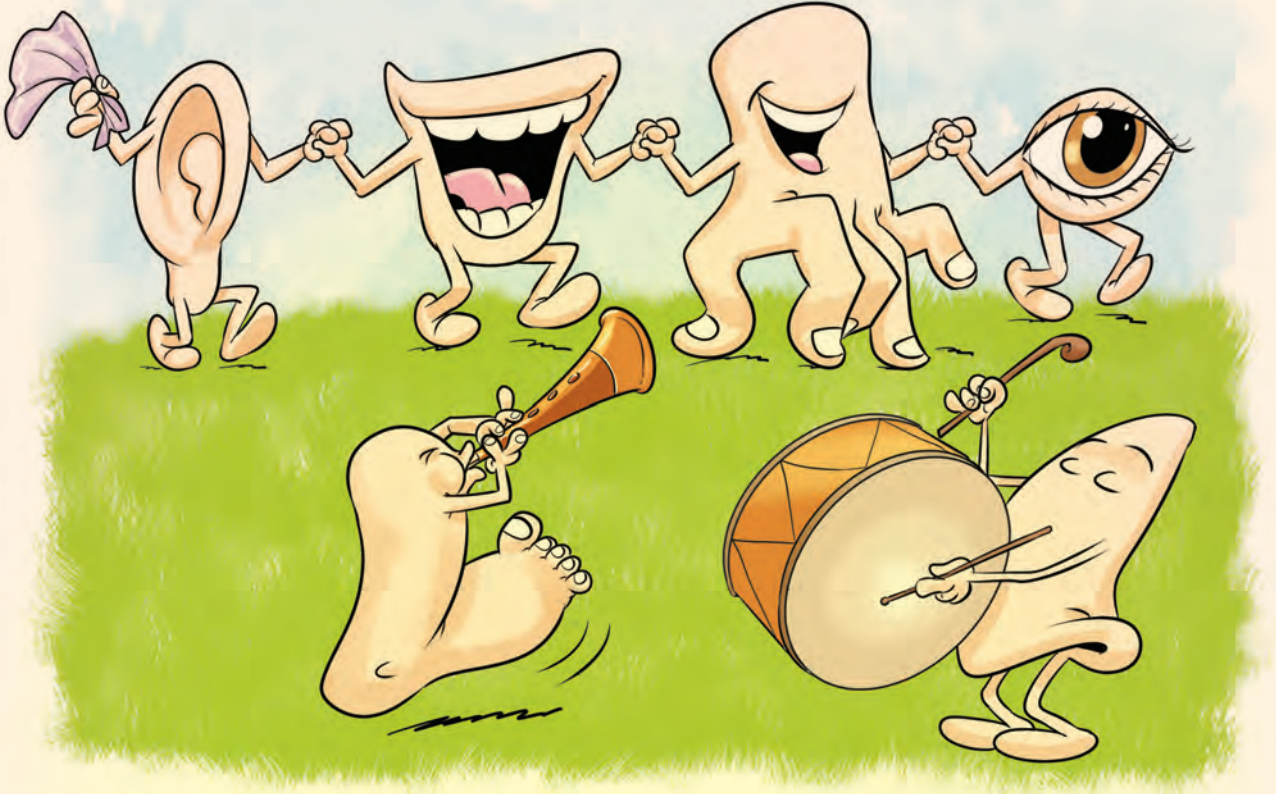

Nengu

Çım

Heyron çimon çim hekımon
 Qırbon çimon çim hekımon
 Erê gulê yemman yemman yemman
 Esmerê delalê yemman

Heyron kıfton qij wên kufton
 Qırbon kıfton qij wên kufton
 Erê gulê yemman yemman yemman
 Esmerê delalê yemman

Heyron gueşon guêş argueşon
 Qırbon gueşon guêş argueşon
 Erê gulê yemman yemman yemman
 Esmerê delalê yemman

Heyron zıncon qic wên guncon
 Qırbon zıncon qic wên guncon
 Erê gulê yemman yemman yemman
 Esmerê delalê yemman

Heyron gıştın kuên vêr kıştın
 Qırbon gıştın kuên vêr kıştın
 Erê gulê yemman yemman yemman
 Esmerê delalê yemman

Heyron sari sar mıtari
 Qırbon sari sar mıtari
 Erê gulê yemman yemman yemman
 Esmerê delalê yemman

(Mıntıqaya Çoligi ra – Anonim)

QISIMÊ DIYIN • PAKÎ U WEŞÎ

A

Goştari bikerên u biwanên

Ez sêrsibay ro wirzêna.

Ez destanê xu u riyê xu şuwena.

Ez arayi kena.

Ez dîndanên xu firçe kena.

Ez porê xu şane kena

Ez cîlanê pakan dana xu ra.

B

Broniyên resiman ra u binusên

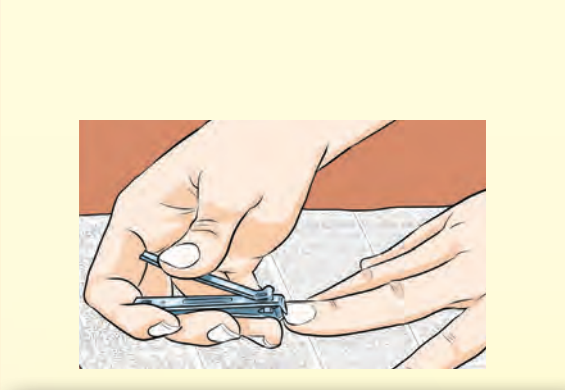
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

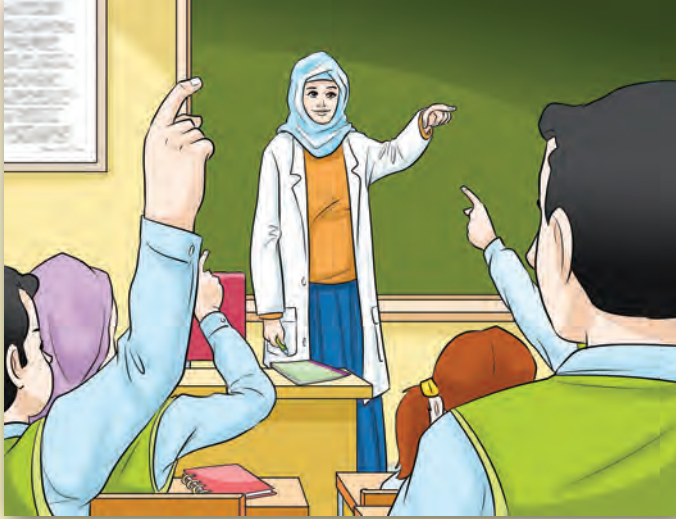

C Eg cumleyi cêrini raşt i (R) ğelet i (Ğ) binusên

- Ez wirzeno, destanê xu u riyê xu şuweno. (....)
- Ez her roc yo dor dindananê xu firçe keno. (....)
- Ez nenguyanê xu keno derg. (....)
- Ez verê eyneyi dî porê xu şane keno. (....)
- Ez timotim xu keno lêşın. (....)
- Ez kincanê xu qat keno, wadeyê xu pak depişeno. (....)

Ç Cumleyanê cêrinan bîwanên u cayanê vengan dekerên

Melım: Wer ra ver u dima ma se keni?

Zeynep:

Melım: Aferin Zeynep, tu raşt va. Ma hefte dî dorêk çita qesneni?

Maruf: Ma porê xu qesneni.

Melım: Nê Maruf, tu ğelet va.

Nihat:

Melım: Aferin Nihat, tu raşt va. Ma verê eyneyi dî se keni?

Şahin:

Melım: Aferin Şahin! Ma çita qat keni u ma ça pak depişeni?

Esmā:

Melım: Aferin şıma rê. Gereka ma qê weşıya xu, xu pak depiş.

D

Goştari bikerên u bîwanên

Rocêk yo mikrob xu rê geyreno ca. Oniyeno berê yo bani akerde yo. Ber ra şino zerre. Hêdi hêdi derenca ra şino cor u dano ber ru.

-Teq teq teq!

-Tı kam i?

-Ez o ez, ber aker.

-Ez tu nêşnasnena. Tı kam i, tı çita wazeni?

-Ez mikrob o. Ez ameyo tu keno nêweş.

-Nê, tı nêşkeni mı nêweş bıkeri. Ez hol kota ra. Mı zerzewat u feki werdi.

Ez xu u doruverê xu pak gena. Mı derzin zi da xu ru. Tı seni mı keni nêweş?

- Heywax!... Tı raşt a vana, ez nêşkena tu nêweş bıkeri.

Dadiya Berfin pê awa sabunun keye pak kerdên. Lınga mikrobi resiyena ra u xu teberê keye dı vineno.

E Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

Kam xu rê gêreno ca?

.....

Mikrob seni derenca ra şino cor?

.....

Berfin çira ber anêkena?

.....

Mikrob semedê çı şino keyeyê Berfin?

.....

Mikrob çira nêşkeno Berfin nêweş bıkero?

.....

Dadiya Berfin se kena?

.....

Mikrobi kamci keyeyan ra hes nêkeni?

.....

.....

.....

.....

Ê Pê kelimeyanê cêrinan cumleyan binusên

Mikrob:

Nêweş:.....

Weşi:

Paki:.....

F

Goştari bikerên u kelimeyi ki vaciyeni îşaret bikerên

Derece

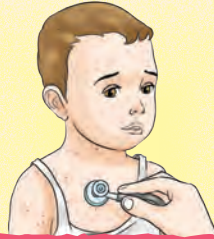
Toxtora dımdanan

Dıştar

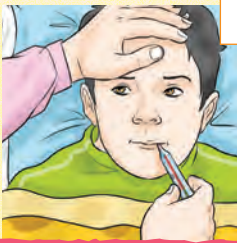
Ambulans

Suric

Kixe

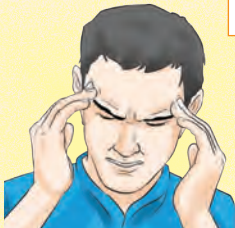
Tew

Toxtor

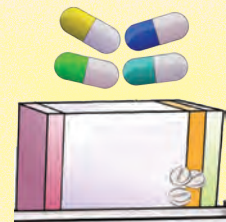
Nêweşxane

Sare grotiş

Dolaba daru

Daru

A Kamci gure raşt o kamci gure ğelet o işaret bikerên

- Sami her roc hamburger weno u kola şımeno.
- Seyitxan her roc spor keno.
- Hatice heta nimeyê şew komputer dı kay kena.
- Cemil awa cemedın şımeno.
- Helin rakotış ra ver dındananê xu firçe kena.
- Meryem wer ra ver destanê xu şuwena.

Talebeyi	Raşt	Ğelet
▶ Sami		
▶ Helin		
▶ Cemil		
▶ Seyitxan		
▶ Hatice		
▶ Meryem		

B Kelimeyanê cêrinan xaçapers dı bivinên u şifre binusên

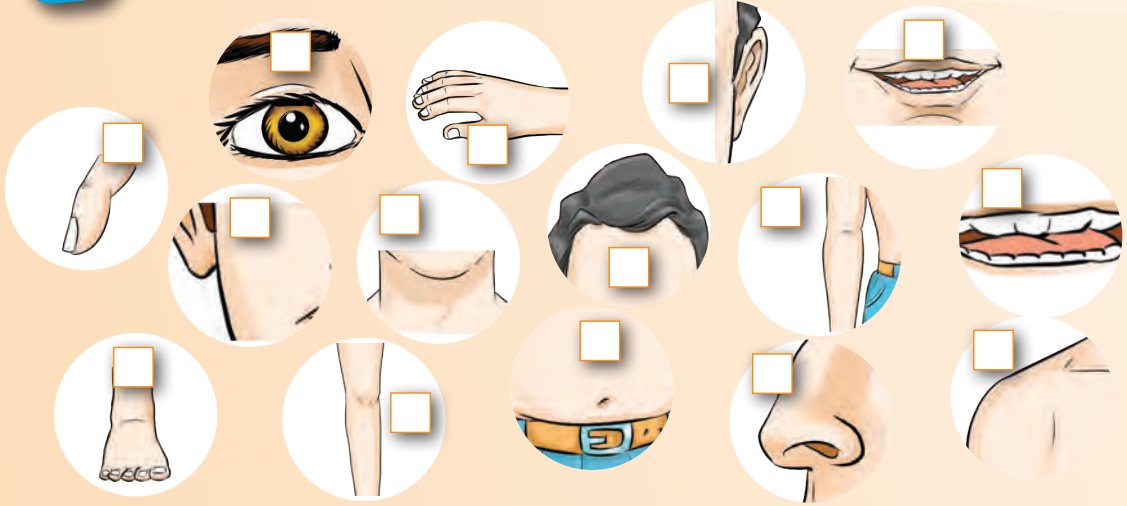
P	Q	F	E	K	E	K	Z	L	D
İ	I	S	İ	N	E	I	E	L	E
Z	R	Ç	A	Q	E	F	G	E	S
E	I	Ç	I	M	Ş	T	I	W	T
R	K	Q	O	L	P	A	Ş	X	U
I	P	A	K	D	O	E	T	P	I
N	E	N	G	U	R	L	I	N	G
Ş	G	O	Ş	E	N	M	I	L	A

- ▶ PİZE
- ▶ KIFT
- ▶ DEST
- ▶ NENGU
- ▶ ÇİM
- ▶ LEW
- ▶ GOŞ
- ▶ MIL
- ▶ QOL
- ▶ SİNE
- ▶ LING
- ▶ GIŞT
- ▶ POR
- ▶ RI
- ▶ QIRIK
- ▶ FEK
- ▶ ÇAQE

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

C

Numreyê kelimeyan resim ser dî binusên

- 1.por 2.çım 3.pırnık 4.goş 5.fek 6.alışk 7.qırık 8.doş 9.qol
10.dest 11.gışt 12.pize 13.lıng 14.çaqe 15.dından

Ç

Şıma xu nêweşi ra seni paweni binusên

.....

.....

.....

.....

.....

Ma ina unite dî çita musayi? ✓ ✗

- Ez leşa xu şınasnena/o.
- Ez waslayanê leşa xu ciya kena/o.
- Ez pakiya leşa xu zana/o.
- Ez nameyê çend nêweşiyen zana/o.

PAKİ

Paki nimeyê iman a.
(Hedis)

MEWSİM U TEQWİM

Mewsimi

Aşmi

Roci

Saeti

Ma ina unite dı çita museni?

- Ma mewsiman şinasneni.
- Ma nameyê aşman museni.
- Ma rocanê hefteyi museni.
- Saet çend a?

QISIMÊ YOYIN • MEWSİMİ

A

Goştari bikerên u biwanên

Wesar

Wesari dî hewa beno nerm.
Vor heliyena.
Şılı zaf varena.
Her ca beno zergun.
Dari vıl kenî.
Tar u tur dano teber.

B

Goştari bikerên u biwanên

Amnan

Amnani dî hewa beno germ.
Dari fêki geni.
Hêgayî benî zerd.
Rezi çiyeni.
Mekteb beno tetil.
Amnani dî roci benî derg.
Şewî benî kılm.

Ç

Goştari bikerên u biwanên

Payiz

Payizi dı hewa beno
wenık.
Pelê daran beno zerd.
Dari pelê xu rîşneni.
Şılıya payizi dest pêkena.
Mekleb abeno.

Ç

Goştari bikerên u biwanên

Zımistan

Zımistani dı hewa beno serd.
Vor varena.
Domani merdımvor virazeni u
gudvor kay kenı.
Ino mewsim dı roci beni kılm,
şewi beni derg.

D Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

- Yo serr dı mewsimi esti.
- Wesari dı hewa beno
- Pelê daran beno zerd.
- dı vor varena.
- dı hewa beno germ.

E Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

- Qıcı çı wext gudvor kay keni?
-
- Vor çı wext heliyena?
-
- Mekteb çı wext abeno?
-
- Dari çı wext fêki geni?
-
- Hewa çı wext beno germ ?
-

Ê Eg cumleyi cêrini raşt i (R) ğelet i (Ğ) binusên

- Wesari dı vor heliyena (.....)
- Zımıstani dı hewa beno germ (.....)
- Dari pelê xu amnani dı rışneni (.....)
- Zımıstani dı roci beni kılm (.....)
- Payizi dı mektebi abeni (.....)

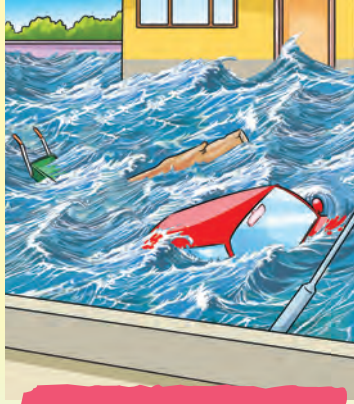

F

Goştari bikerên u biwanên

Vor

Laser

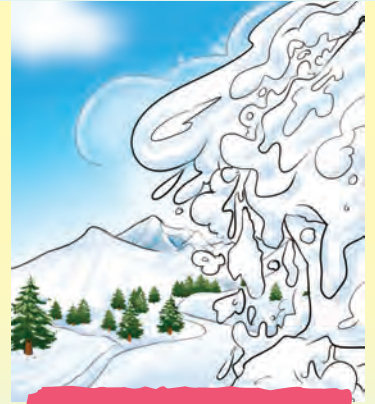
Şili

Hor

Torg

Horyes

Serd

Germ

Tic

QISIMÊ DIYIN • AŞMÎ

A

Goştari bikerên u qisey bikerên

Wesar

Edar

Nisan

Gulan

Amnan

Heziran

Temuz

Tebax

Payiz

Keşkelon

Tîşrino verin

Tîşrino peyin

Zimistan

Kanuno verin

Kanuno peyin

Sibat

B

Goştari bikerên u biwanên

- Ayşe:** Merheba Fatma.
- Fatma:** Merheba Ayşe.
- Ayşe:** Yo serr dı çend mewsimi esti?
- Fatma:** Yo serr dı çar mewsimi esti.
- Ayşe:** Nameyê inan çita yo?
- Fatma:** Wesar, amnan, payiz u zımıstan.
- Ayşe:** Yo serr dı çend aşmi esti?
- Fatma:** Yo serr dı duyey aşmi esti.
- Ayşe:** Wesari dı kamci aşmi esti?
- Fatma:** Wesari dı edar, nisan u gulan esti.
- Ayşe:** Ma inka kamci aşm dı yi?
- Fatma:** Ma aşma nisani dı yi.
- Ayşe:** Tı kamci aşm dı ameya dınya?
- Fatma:** Ez aşma tebaxi dı ameya dınya.
- Ayşe:** Mektebê şıma kamci aşm dı abeno?
- Fatma:** Mektebê ma aşma keşkeloni dı abeno.

C Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

1. Yo serr dı çend aşmi esti?

.....

2. Yo serr dı çend mewsimi esti?

.....

3. Nameyê mewsiman çita yo?

.....

4. Aşma gulani kamci mewsim dı ya?

.....

5. Yo mewsim dı çend aşmi esti?

.....

6. Aşma tebaxi kamci aşm ra dıma yena?

.....

Ç Goreyê mewsiman nameyê aşman binusên

Wesar	Amnan	Payız	Zımıstan
Edar		Keşkelon	
	Temuz		
			Sıbat

D Eg cumleyi cêrini raşt i (R) ğelet i (Ğ) binusên

- Edar aşma wesari ya (.....)
- Tebax u nisan aşmi amnani yi. (.....)
- Keşkelon aşma payizi ya. (.....)
- Tışrino peyin aşma zımıstani ya. (.....)
- Sıbat aşma zımıstani ya. (.....)
- Heziran u temuz aşmi amnani yi. (.....)

E Pê herfanê cêrinan nameyê aşman binusên

DARE

EDAR
.....

KOLEŞKEN

.....

ONUKAN
NEYİP

.....

ZEMUT

.....

XEBAT

.....

İZHAREN

.....

NİŞTIRO
YEPİN

.....

İNSAN

.....

OŞITRİN
NİVER

.....

LAGUN

.....

NAKUNO
ENVİR

.....

BITAS

.....

Serr Gêrena

Yo serr dı çar mewsimi
Bêrên ma piya biomar
Wesar amnan payiz zımıstan
Weşo nameyê mewsiman

Wesar amnan payiz
Zımıstan yeno vor varena
Teber puk u zaf serdın o
Lez xu berz verê soba

Zımıstano derg qediyeno
Dıma wesaro xelif yeno
Edar nisan u gulan
Dınya xemılyena pê vılan

Amnan o, tic gerın a
Wextê asnawa tutan a
Heziran temuz u tebox
Dıma payiz yeno ax u wax

Payiz dı dınya bena zerık
Pelê daran hêdi hêdi rışyên
Keşkelon u dıma tışrino verin
Pey ra reseno tışrino peyin

QISIMÊ HİRİYIN • **ROCI**

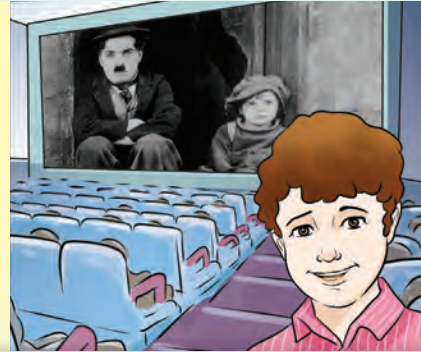

A

Goştari bikerên u biwanên

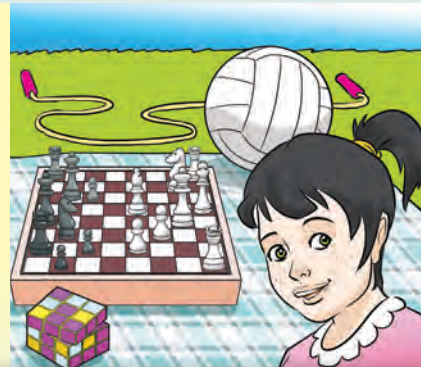
Ali : Ez roco **şeme** şino dew.

Nuredin: Ez roco **kiri** şino sinema.

Meryem: Ez roco **dîşeme** şina kursê tiyatro.

Berfin: Ez roco **sêşeme** embazanê xudî kay kena.

Zerin: Ez roco **çarşeme** şina kîtabxane.

Haris: Ez roco **pançşeme** asnaw kena.

Kerem: Ez roco **yene** resim virazeno.

B Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

- Kerem roco resim virazeno.
- Zerin roco şina kitabxane.
- Berfin roco embazanê xu dı kay kena.
- Ali roco şino dew.
- Haris roco asnaw keno.
- Meryem roco şina kursê tiyatro.
- Nuredin roco şino sinema.

C Eg cumleyi cêrini raşt i (R) gelet i (Ğ) binusên

- Kırî ra pê dîşeme yeno. (.....)
- Pancşeme dı mekteb beno tetil. (.....)
- Ez hefte dı panc roci şina mekteb. (.....)
- Çarşeme ra pê şeme yeno. (.....)
- Hefte dı hot roci esti (.....)
- Mekteb roco şeme abeno (.....)

Ç Nameyê rocan binusên

Ş

K

D

S

Ç

P

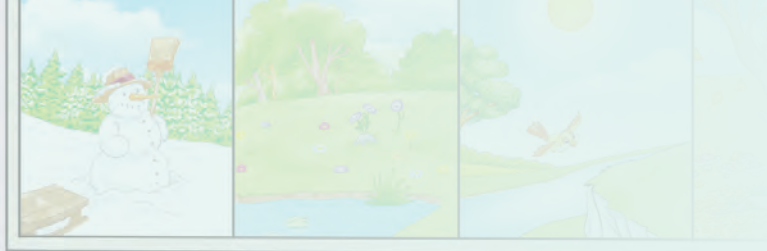
Y

QISIMÊ ÇARIN • SAETİ

A

Goştari bikerên u biwanên

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

20

Vist

26

Vist u şeş

50

Pancas

21

Vist u yo

27

Vist u hot

60

Şêşt

22

Vist u dî

28

Vist u heşt

70

Hotay

23

Vist u hiri

29

Vist u new

80

Heştay

24

Vist u çar

30

Hiris

90

Neway

25

Vist u panc

40

Çoras

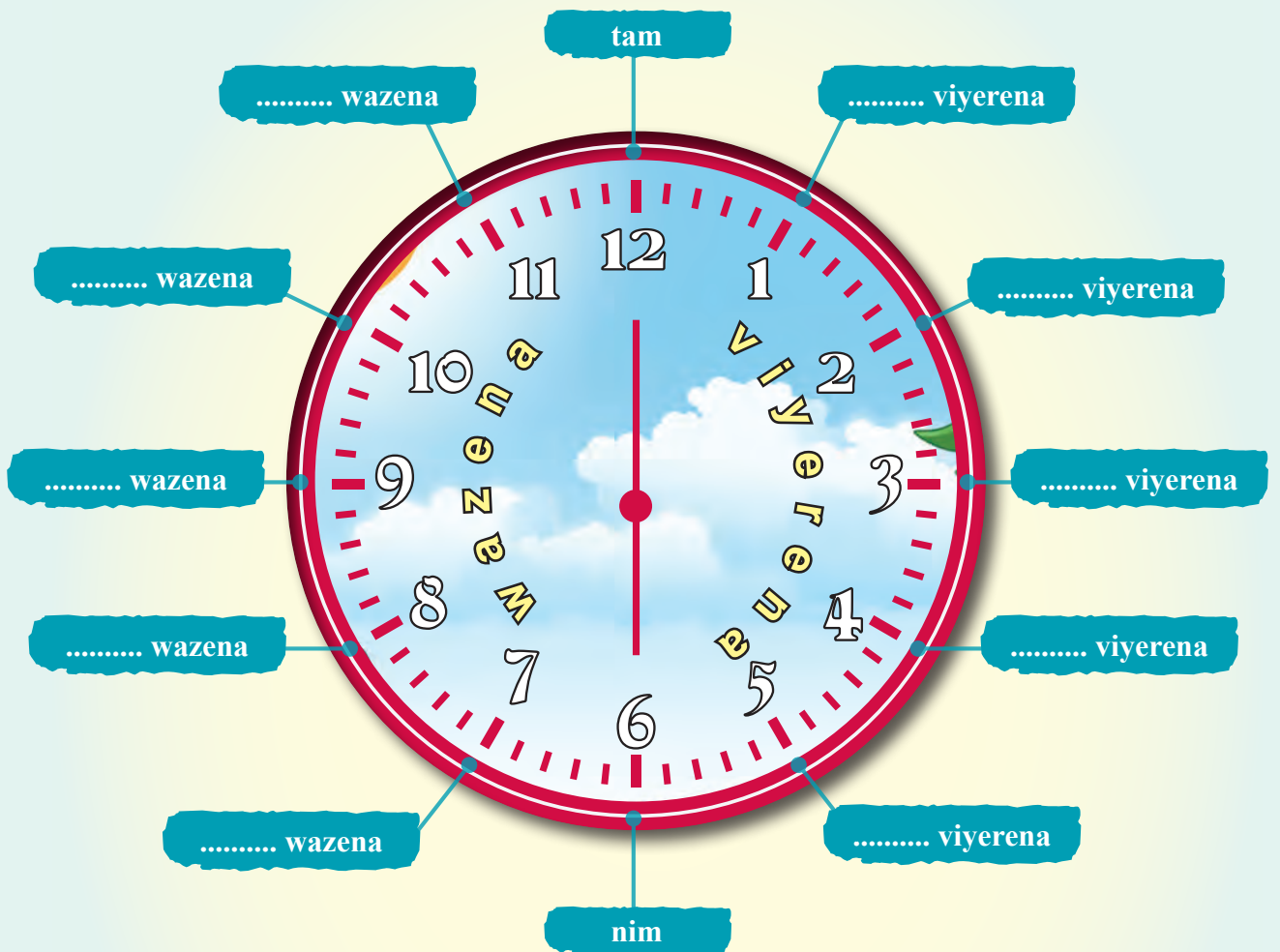
100

Se

B

Bıwanên u qısey bıkerên

• saet • nim • deqıqa • viyere
• saniye • wazena/menda

C

Goštari bikerên u biwanên

05.00

Saet panc a.

06.10

Saet şeşin des viyerena.

12.15

Saet duyeyin pancyes viyerena.

08.30

Saet heşt u nim a.

03.52

Saet çarın heşt wazena.

09.40

Saet desin vist wazena.

Ç

Saet çend a, binusên

01.00

.....
.....

11.15

.....
.....

07.30

.....
.....

09.55

.....
.....

D Bioniyên resman ra u goreyê xu qısey bikerên

Saet
07.00

Saet
07.30

Saet
08.00

Saet
08.30

Saet
19.45

Saet
21.30

A

Goştari bikerên u biwanên

Melîm: Seid tî sêrsıbay saet çend dı wirzeni?

Seid: Ez saet hot dı wirzeno.

Melîm: Melek tî saet çend dı arayı kena?

Melek: Ez saet hot u nim dı arayı kena.

Melîm: Mazlum tî saet çend dı yeni mekteb?

Mazlum: Ez saet heşt dı yeno mekteb.

Melîm: Berfin tî saet çend dı şına keye?

Berfin: Ez saet hiri u nim dı şına keye.

Melîm: Husên tî yo roc dı çend deqıqayı kıtab waneni?

Husên: Ez her roc çoras u panc deqıqayı kıtab waneno.

B

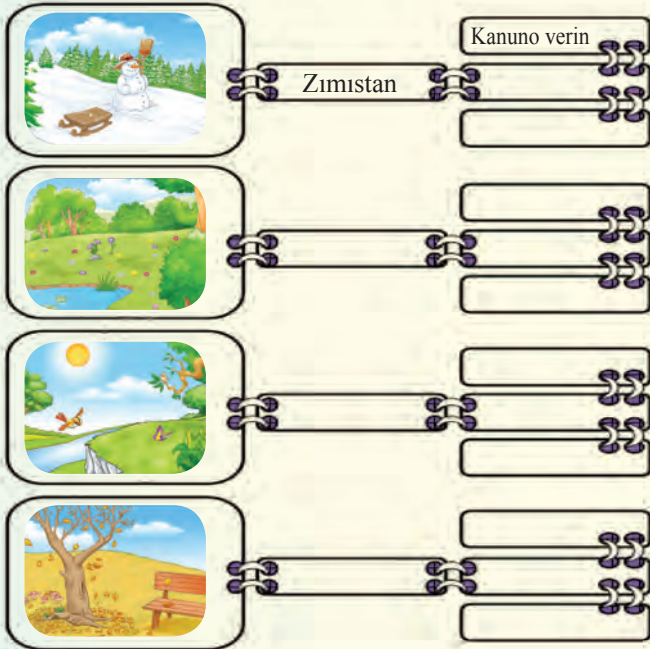
Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

Seid sêrsıbay saet çend dı wirzeno?	
Melek saet çend dı arayı kena?	
Mazlum saet çend dı şıno mekteb?	
Berfin saet çend dı şına keye?	
Husên yo roc dı çend deqıqa kitab waneno?	

C

Nameyê mewsiman u aşman binusên

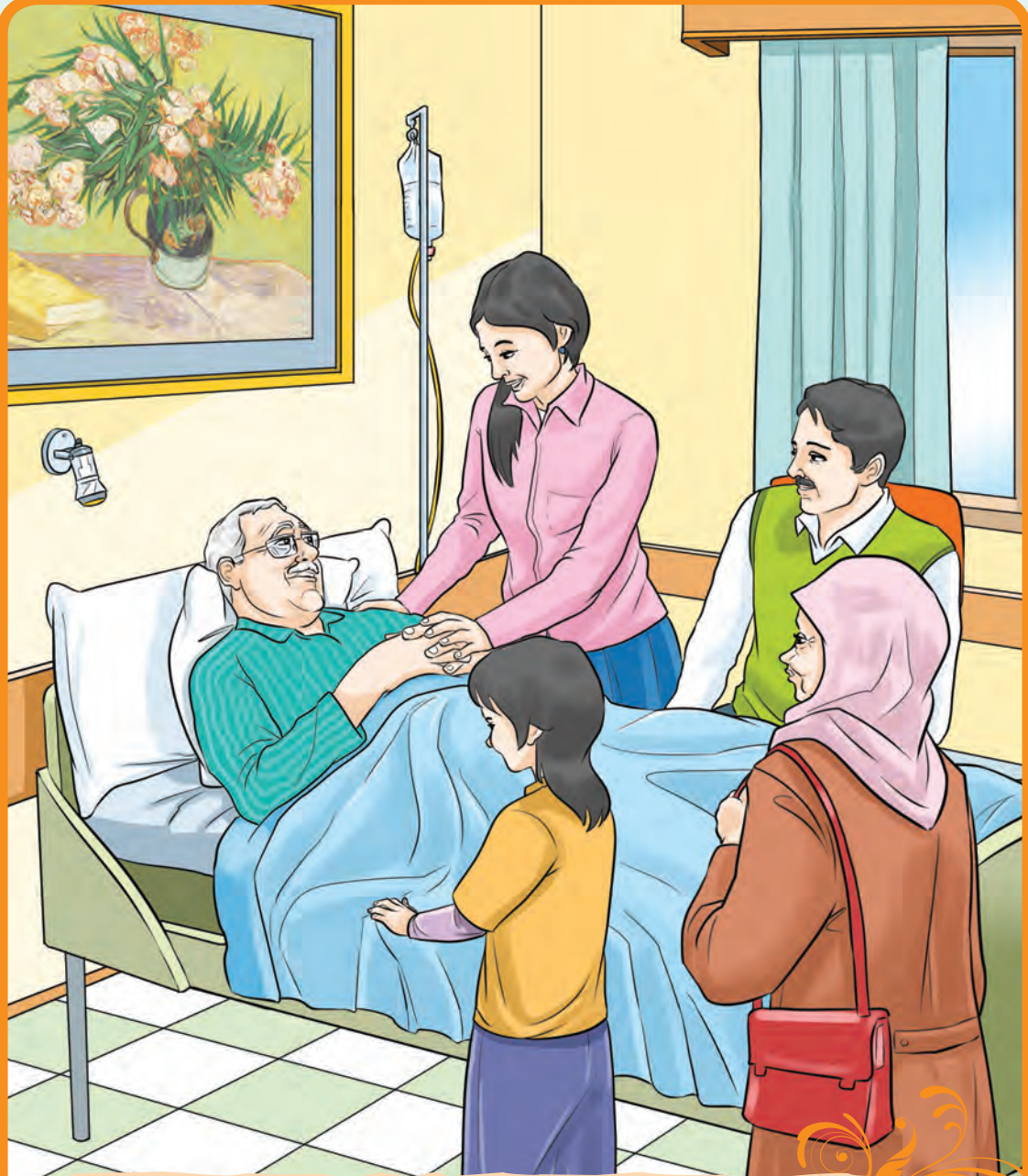

Şıma kamci mewsim dı se kenı,
binusên

Ma ina unite dı çıta musayi? ✓ ✗

- Ez eşkena/o mewsiman ciya bıkeri.
- Ez nameyê aşman zana/o.
- Ez zana/o kamci mewsim dı kamci aşmi esti.
- Ez rocanê hefteyi şınasnena/o.
- Ez zana/o saet çend a.

ZİYARET

Dadi, babi u merdmanê xu rê holi bikerên.

(Enfal-75)

WER U ŞİMITİŞ

Fêki u zerzewat

Wer u şimitiş

Ma ina unite dı çita museni?

- Ma fêkiyan şinasneni.
- Ma zerzewati şinasneni.
- Ma weran museni.
- Ma rengan museni.

A

Goştari bikerên u biwanên

Sa

Mura

Engur

Xox

Tuy

Henar

Mîşmiş

Salinc

Alinc

Zebeş

Beşila

Dırık

Vam

Surgul

Sêz

Balu

B

Goştari bikerên u biwanên

Hesen: Ehmed baxçeyê şîma esto?

Ehmed: Ê. Baxçeyê ma esto.

Hesen: Baxçeyê şîma dî kamci fêkiyi esti?

Ehmed: Baxçeyê ma dî sa, mura, xox, mîşmiş, engur, tuy u salinci esti.

Hesen: Tî kamci fêki ra zaf hes keni?

Ehmed: Ez xox ra zaf hes keno. Tî kamci fêki ra zaf hes keni?

Hesen: Ez zi engur ra zaf hes keno. Dadiya mî engur ra zaf çî virazena.

Ehmed: Dadiya tu engur ra çîta virazena?

Hesen: Aqît u bastêq virazena. Engur kena wişk u pê eskican xoşaw virazena.

C Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

1) Baxçeyê Ehmedi dî kamci fêkiyi esti?

.....

2) Hesen kamci fêki ra hes keno?

.....

3) Ehmed kamci fêki ra hes keno?

.....

4) Baxçeyê Ehmedi dî henari reseni?

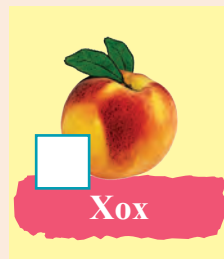
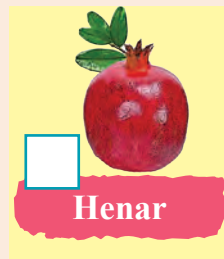
.....

5) Engur ra çita vîraziyeno?

.....

Ç Baxçeyê keyeyê Ehmedi dî kamci fêkiyi esti? ✓

D

Goştari bikerên u biwanên

Firingi

Xiyar

Balicana siya

İsot

Kuy

Kartol

Terew

Piyanz

Sir

Sıq

Lazut

Gula roc

Sung

Ribês

Kinger

Perpar

E

Goştari bikerên u biwanên

Esma: Merheba.

Buşra: Merheba.

Esma: Ino bostanê ma yo.

Buşra: Şîma bostanê xu her serr rameni?

Esma: Ê. Ma her serr rameni.

Buşra: Şîma çî wext bostanê xu rameni?

Esma: Ma aşmanê wesari dî rameni.

Buşra: Şîma bostanê xu dî çîta rameni?

Esma: Ma bostanê xu dî fîringî, xîyar, isot, kuy, sir u piyanz rameni.

Buşra: Zerzewatê bostanê şîma çî wext reseno?

Esma: Zerzewatê bostanê ma aşmanê amnani dî reseno.

Ê

Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

1) Bostanê kami esto?

.....

2) Bostan çı wext ramiyeno?

.....

3) Zerzewat çı wext reseno?

.....

4) Bostan dı kamci zerzewat esto?

.....

F

Baxçeyê keyeyê Esmâ dı kamci zerzewati esti? ✓

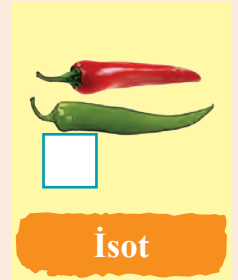
Fırıngi

Kuy

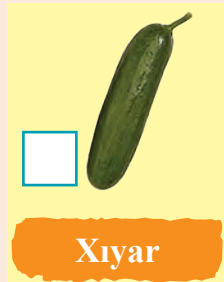
Sir

Sayê
binê erd

İsot

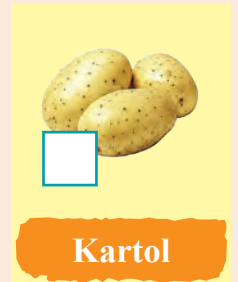
Pune

Xıyar

Kelem

Balicana
siya

Kartol

Lazut

Perpar

Helerg

Tırşık

Piyanz

QISIMÊ DIYIN • WER U ŞİMITİŞ

A Goştari bikerên u biwanên

Hak

Aqıt

Tontır

Penir

Runkele

Sêrşit

Engemin

Mast

B Goştari bikerên u biwanên

Cemil: Ez arayi dî hak, tontır u runkele weno.

Şefîqa: Ez arayi dî aqıt, zeytun u mast wena.

Zilkif: Ez arayi dî sêrşit, engemin u penir weno.

C

Bıwanên u qısey bikerên

1

6

8

15

5

4

1 Gêrm

2 Xoşaw

3 Zerbet

4 Mastuwa

5 Qawirme

6 Kufteya dekerde

7 Keşk

8 Sêrina pêl

9 Keldoş

3

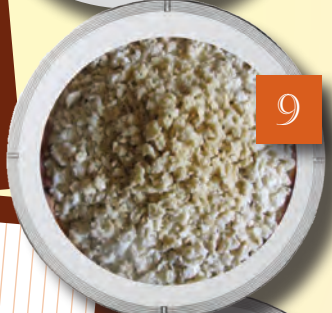

14

2

13

9

7

MENU ŞİRANE

10 Qedayif

11 Şilki

ŞIMITIŞ

12 Aw

13 Du

14 Çay

15 Şıt

11

10

12

Ç

Goşari bikerên u biwanên

Gulizar: Dayê tı se kena?

Dadi: Ez wer pocena.

Gulizar: Tı çita pocena?

Dadi: Ez mastuwa, zerbet u xoşaw virazena.

Gulizar: Tı mastuwa pê çitayi virazena?

Dadi: Ez pê rız, du u run virazena.

Gulizar: Tı mastuwa seni virazena?

Dadi: Ez verco du girênena, dıma rız kena miyan. Heta hest bo ez pocena.

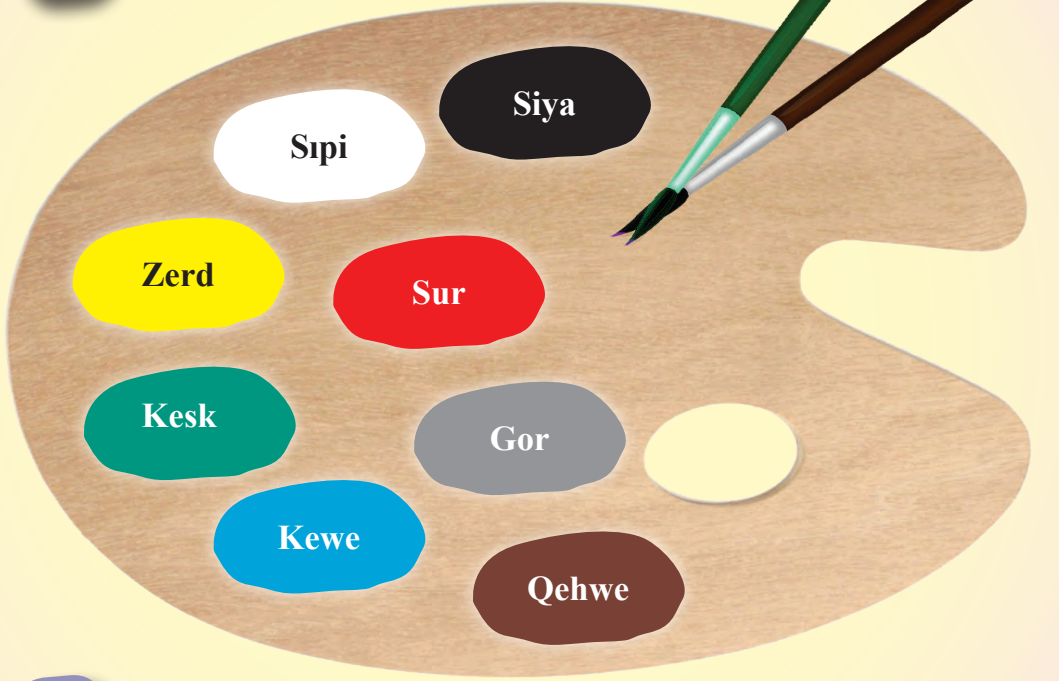
Peyni dı zi run kena ser.

Gulizar: Emşo şamiya ma weş a. Ez mastuwa ra zaf hes kena.

D Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên1) Dadiya Gulizar se kena?
.....2) Dadiya Gulizar çita pocena?
.....3) Mastuwa pê çitayi vîraziyena?
.....4) Gulizar çita ra hes kena?
.....**E** Pê kelimeyanê cêrinan cumle vîrazênkena / her / ez / arayi / roc
.....hes / gêrm / tî / ra / kena?
.....şami / ma / hot / dî / weni / saet
.....Çermug / weş / a / engura / zaf
.....serdın / a / zaf / awa / Munzuri
.....**Ê** Şaristanê şima dî kamci weri namdar î?
.....
.....
.....
.....

F Goştari bikerên u biwanên

G Cumleyanê cêrinan biwanên

Ina engur siya ya.

Ina sung sipi ya.

Ino lazut zerd o.

Ino isot sur o.

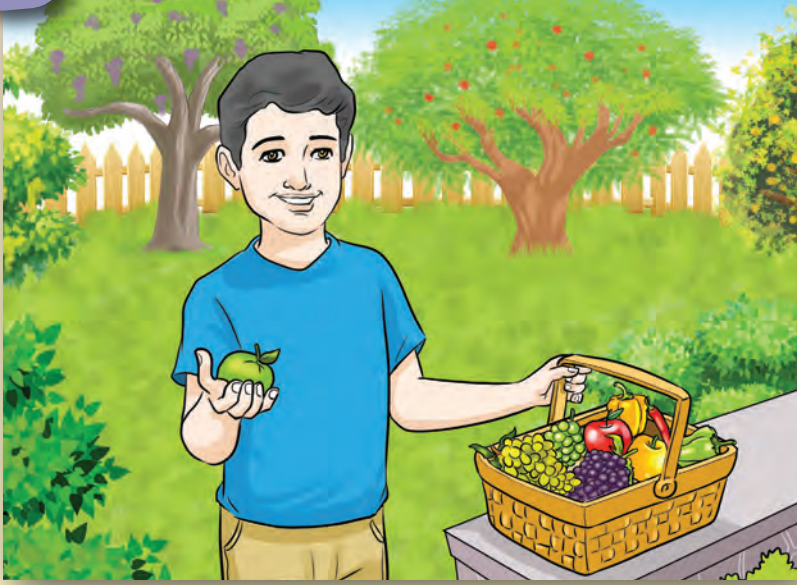
Ina manga gor a.

Ino bastêq qehwe yo

A Goştari bikerên u bîwanên

Qey weşî u xu nêweşî ra pawıtış lazîmo merdım fêki u zebze bîwero. Her welat dî ciya ciya fêki u zebzeyi esti. Tam u rengê fêkiyan u zebzeyan ciya ciya yo. Sayi suri, zerdi u keweyi esti. Tay sayi şîrîn i, tayi zi tîrş i. Engur zi zê sur, zerd, siya ciya ciya rengan dî ya. Tamê tayn engur şîrîn o, ê tayn zi tîrş o. Koyanê welatê ma dî rîbês resena. Rengê rîbês kewe yo, tamê cî zi tîrş o. Welatê ma dî isoto zerd, kewe u sur veciyeno. Tamê tayn isoti gîzun o.

B Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bînusên

1. Rengê sayan senin o ?

.....

2. Engur kamci rengan dî veciyena?

.....

3. Rîbês ça dî veciyena?

.....

4. Reng u tamê rîbês senin o?

.....

5. Reng u tamê isoti senin o?

.....

C

Goreyê resıman cewabo raşt işaret bikerên

- a) Çay
b) Şıt

- c) Aw
d) Aqıt

- a) Run
b) Mast

- c) Penir
d) Nan

- a) Tırşık
b) Mastuwa

- c) Keldoş
d) Kufteya dekerde

- a) Kartol
b) Piyanz

- c) Sir
d) Fırıngi

- a) Hak
b) Engemin

- c) Run
d) Goşt

Ma ina unite dı çıta musayi? ✓ ✗

- Ez fêki şınasnena/o.
 Ez zerzewat şınasnena/o.
 Ez weri arayi ciya kena/o.
 Ez weran şınasnena/o.

ARDIMKARÎ

Dest desti şuweno, dest ageyreno riy şuweno.

(Vateyê verinan)

XEBATA SERBEST

Edet

Cayi rindi u tarixi

Kay

Estanik

Vateyê verinan

Dêki

Melım, mekteb dı her aşm yo adab musneno wendekaran. Dehkereya ina aşm adabê ziyaret o. Melım qey her adab, wazife dano yo talebe. Talebe zi qey inê adabi afişan keno hedre u sınıf dı ino adab dano şınasnayiş. Wezifedarê adabê ina aşm Usman o. Usmani, dadi u babiyê xu ra persa. Goreyê inan zi badê çend rocan hedreyiya xu kerd. Usmani qey adabê ziyaret, şeş hebi afişî hedre kerdi. Melım, pê xebata Usmani zaf keyfweş bı. Afişî panoya sınıf dı alıqnayî.

**Afişî ki Usmani hedre kerdi, inan ra dı heban dı ğeleti esta.
Afişî ki ğeleti inan işaret bikerên**

1. Ziyaret ma eqrebeyan, ciranan u embazan ra keno nızd. ()
2. Gereka ma ziyaretê nêweşan derg depış. ()
3. Ziyaret, zerrweşi ser beno. ()
4. Kam silayê rehm bıkero, Homa rehma xu pê beno. ()
5. Merdım destveng şino ziyaret. ()
6. Gereka ma eqrebeyanê xu zaf ziyaret bıkeri. ()

CAYI RINDI U TARIXI

Gola qulngi

Çemê Munzuri

Camiya pil a Diyarbekiri

Dıza Xarpêti

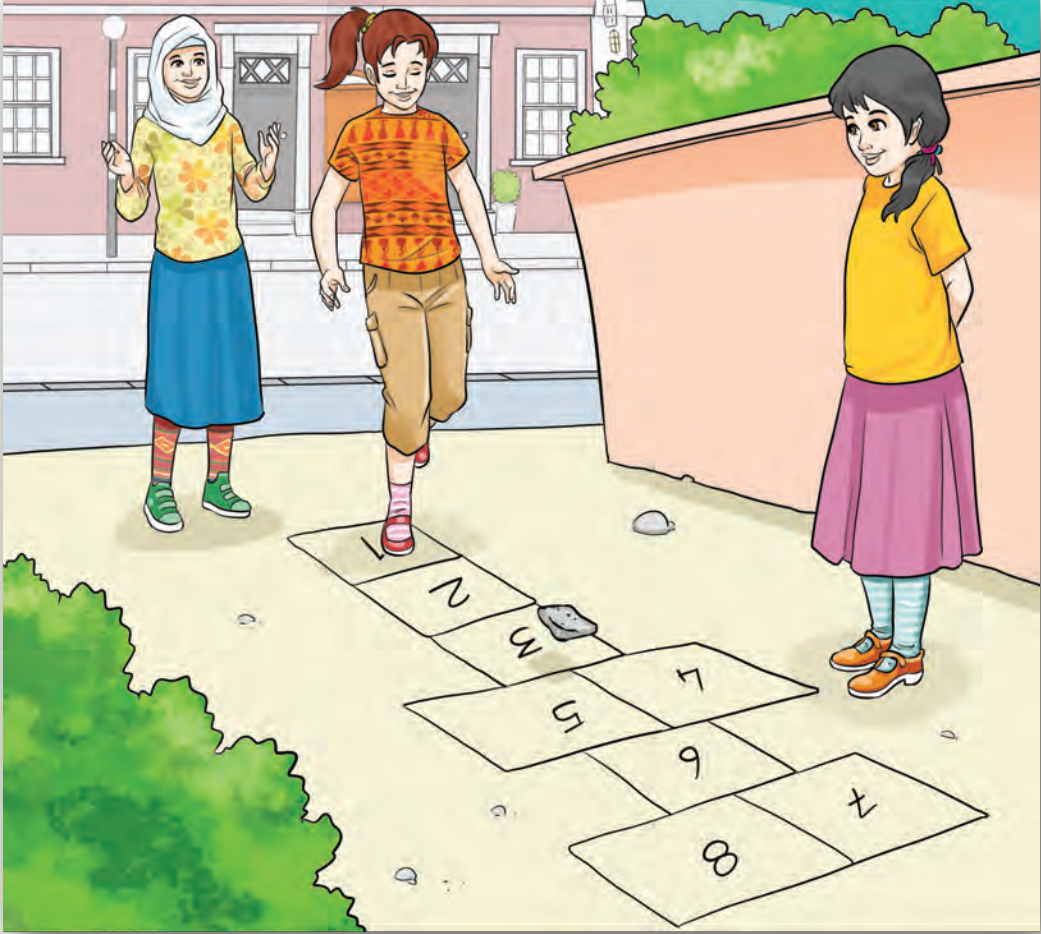

Gola maseyan

Pirdê Muradi

WEXTÊ KAY

Nameyê mî Zerifa ya. Ez u embazi xu, ma roco şeme verê keyeyê ma dî lengleng kay keni.

Ma erdî ser heşt hebi çimeyan vîrazeni. Ma her çime pê yo reqem îşaret keni. Ma yo xiça tatîk keni xu dest. Kam verco destpê bîkero, o xiça xu erzeno çimeyê yoyîn. Eg xiç kot zereyê çime, kayker a xiç ser ra xu erzeno. Ê çimeyanê binan pê lengleng vîyerenî u reseno çimeyê heştîn. Kayker tepiya pê lengleng ageyrenî u xiça xu çimeyê yoyîn ra geno.

Ina kay dî yo ling ser vîndertîş u diqet muhim o.

Selim

Semra

Hesen u Fexredin

Elif

Wisif

Zerşa u Zeyneb

Bioniyên resiman ra kam se keno binusên

Zerşa u Zeyneb kay keni.

Selim.....virazeno.

Hesen u Fexredin kay keni.

Elifancena.

Wisifceneno.

Semra.....weye kena.

Pir u Pising

Cayêk beno, cayêk nêbeno. Yo pir
bena yo zi pising.

Pir vana:

-Şo bîoni şît ra hela şît ameyo amin.

Pising şîna tayn wext viyereneno ra
ageyrena u yena.

Pising vana:

-Ez şîya mî şît amin kerd u ez ameya.

Pir şîna oniyena eg pising şîtê xu
werdo, liye zi paşt ser dayo erd ro u
şîya. Pir şîna geyrena pising u pising
vinena.

Pir vana:

-Pîşê de biyê etiya!

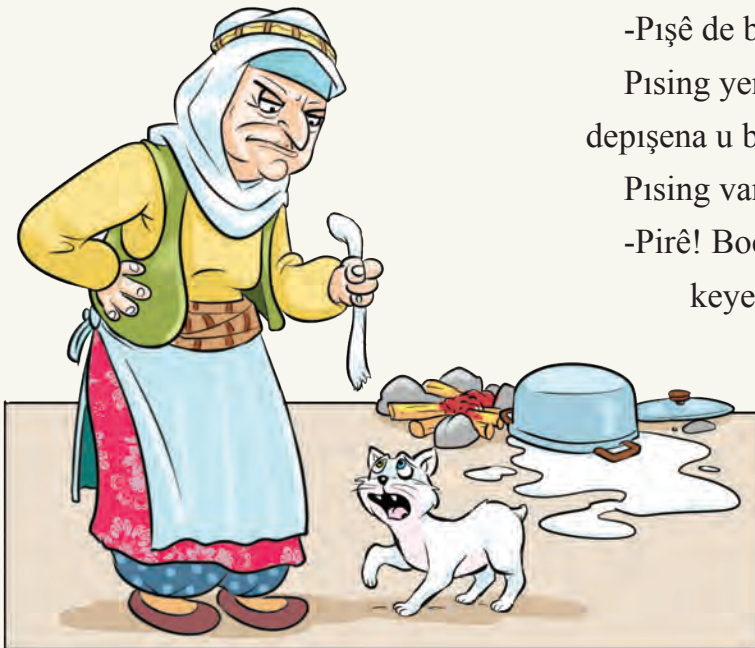
Pising yena cayê pir. Pir, pising
depişena u boça ey tera kena.

Pising vana:

-Pîrê! Boça mî bîd mî, ez şîna
keyeyê xalanê xu.

Pir vana:

-Şo mî rê şît biyar ez
boça tu dana tu.

Pising şina cayê manga. Manga ra vana:

-Manga manga! Şit bîd mî, ez bena dana pir. Pir, boça mî dana mî. Ez boça xu gena u şina keyeyê xalanê xu.

Manga vana:

-Şo vaş biyar bîd mî ez bîweri, ez şit dana tu.

Pising dana ra şina verê merg. Merg ra vana:

-Mergê mergê!

Vaş bîd mî, ez bena dana manga.

Manga şit dana mî ez bena dana pir.

Pir boça mî dana mî, ez boça xu gena u şina keyeyê xalanê xu.

Merg vana:

- Şo aw biyar bîd mî.

Pising şina verê çimeyi u çimeyi ra vana:

-Çime çime! Aw bîd mî, ez bena dana merg. Merg vaş dana mî, ez bena dana manga. Manga şit dana mî, ez bena dana pir. Pir boça mî dana mî, ez boça xu gena u şina keyeyê xalanê xu.

Çime vano:

-Şo keynayanê paşayi ra vac wa biyeri serê mî dî kay bikeri.

Pising şına keynayan ra vana:

-Keynayê keynayê! Biyerên serê çimeyi dı kay bikerên, wa çime aw bıdo mı. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mı. Ez vaş bena dana manga, manga şıt dana mı. Ez şıt bena dana pir, pir boça mı dana mı, ez boça xu gena u şına keyeyê xalanê xu.

Keynayı vani:

-Şo solan biyar ma xu pay ker.

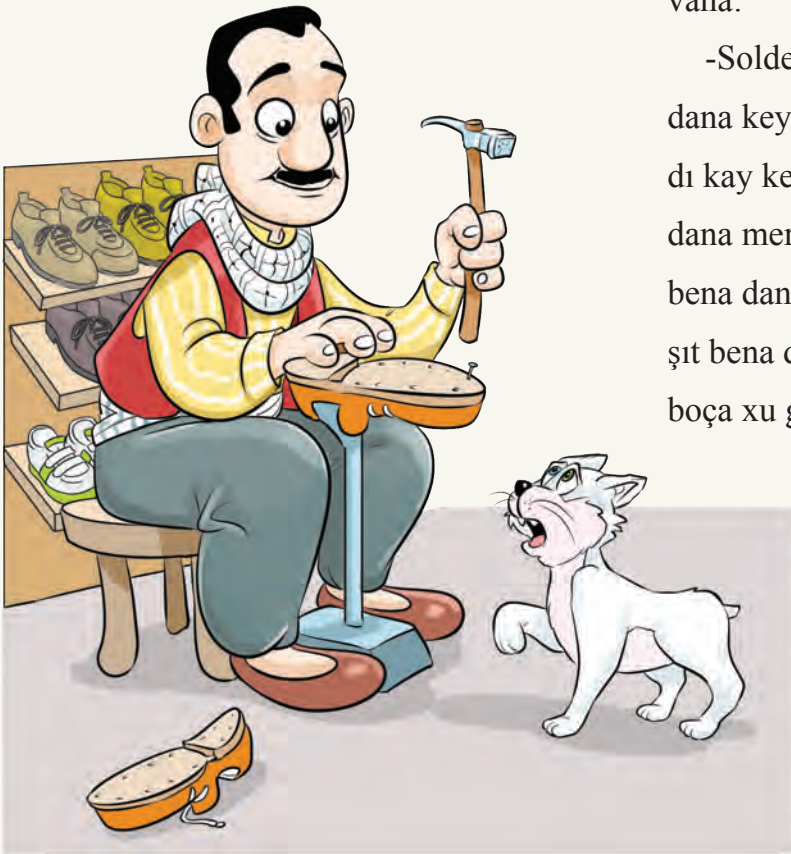

Pising şına solderzi het u solderzi ra vana:

-Solderz solderz! Solan bıd mı ez bena dana keynayan. Keynayı yeni serê çimeyi dı kay keni, çime aw dano mı. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mı. Ez vaş bena dana manga, manga şıt dana mı. Ez şıt bena dana pir, pir boça mı dana mı, ez boça xu gena u şına keyeyê xalanê xu.

Solderz pising ra vano:

-Şo hak biyar bıd mı.

-Şo qut biyar bîd mî.

Pîsing şîna cayê embar, embar ra vana:

-Embar embar! Qut bîd mî ez bena dana kerg. Kerg, hak dana mî ez bena dana solderzi. Solderz solan dano mî ez bena dana keynayan. Keynayı yeni serê

Pîsing şîna cayê kerg, kerg ra vana:

-Kergê kergê! Hak bîd mî, ez bena dana solderzi. Solderz solan dano mî, ez bena dana keynayan. Keynayı yeni serê çîme dî kay kenî, çîme aw dano mî. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mî. Ez vaş bena dana manga, manga şît dana mî. Ez şît bena dana pîr, pîr boça mî dana mî, ez boça xu gena şîna keyeyê xalanê xu.

Kerg vana:

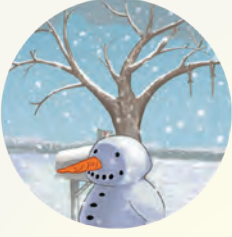

çîmeyi dî kay kenî, çîme aw dano mî. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mî. Ez vaş bena dana manga, manga şît dana mî. Ez şît bena dana pîr, pîr boça mî dana mî, ez boça xu gena şîna keyeyê xalanê xu.

Embar qut dano pîsing, pîsing bena dana kerg. Kerg hak dana cî, bena dana solderzi. Solderz solan dano cî, bena dana keynayan.

Keynayı yeni serê çîmeyi dî kay kenî, çîme aw dano cî, merg aw dana. Merg vaş dana cî, vaş bena dana manga. Manga şît dana cî, şît bena dana pîr. Pîr boça ey dana cî, a zi şîna keyeyê xalanê xu.

1. Azan vendeno nımac nêkeno, cini geno mare nêkeno.
2. Serê bani dı yo nimeyê nani.
3. Yo çiyê mı esto, cor ra cêr sımسیya yo.
4. Yo çiyê mı esto, ge mı dıma yeno ge mı ra ver şino.
5. Pencıraya pak, ha pırr hak.
6. Meyito merde, fek akerde.
7. Penık a, lew tenık a, aqıl şenık a.
8. Çikê mı esto, şew u roc şına, xu dıma nêoniyena.
9. Panc qurış ra qıcyer, ina dınya ra hirayer.
10. Yo sandıqê mı esta, her roc qısey kena.

1- Dik 2- Aşm 3- Pıxerı 4- Vêrsi 5- Dından
6- Meşk 7- Vor 8- Aw 9- Çım 10- Radyo

VATEYÊ VERÏNAN

Kerg aw wena xu
ra diyar oniyena
Homayi ra.

Heyfê bıza
kol, bıza kel rê
nêmaneno.

Heta dest runin
nêbo, fek mird
nêbeno.

Eg adır kot bırr,
tern u wişk piya
vêşeni.

Awa vınderti,
buy dona.

Bar nêşino verê
heri, her şino verê
bari.

Gırotış
seracêr, dayiş
qeyme yo.

Leyirê mari bêjar
nêbeno.

Heta lêl nêbo,
zelal nêbena.

Qutwerê mın a,
hakkerê şari ya.

FERHENG

A

Abiyayiş: Açılmak
Adır: Ateş
Ageyrayiş: Dönmek
Akerdiş: Açmak
Alınc: Erik
Alıqnayiş: Asmak
Alışk: Yanak
Ameyiş: Gelmek
Amnan: Yaz
Antış: Çekmek
Aqit: Pekmez
Arayi: Kahvaltı
Ardımkar: Yardımcı
Arısne: Dirsek
Asinger: Demirci
Asnawkerdiş: Yüzmek
Aspar: Atlı
Aşm: Ay
Aw: Su

B

Babi: Baba
Balicana siya: Patlıcan
Balu: Meşe palamutu
Ban: Ev
Bar: Yük
Bastêq: Pestil
Ber: Kapı
Beşila: Kavun
Bıra: Erkek kardeş
Biru: Kaş

Bız: Keçi
Buy: Koku

C

Ca: Yer
Cemed: Buz
Cenayiş: Çalmak
Cêr: Aşağı
Cewab: Cevap
Cıl: Elbise
Cıtyer: Çiftçi
Ciran: Komşu
Ciyakerdiş: Ayırmak
Cor: Yukarı
Cuyayiş: Yaşamak

Ç

Çaqe: Bacak
Çar: Dört
Çara: Nereden
Çare: Alın
Çarşeme: Çarşamba
Çaryes: On dört
Çend: Kaç
Çente: Çanta
Çerênayiş: Otlatmak
Çım: Göz
Çıme: Oda
Çırık: Çeşme
Çıta: Ne
Çileg: Çilek
Çınayiş: Biçmek

Çolig: Bingöl
Çoras: Kırk
Çot: Eğri

D

Dadi: Anne
Dar: Ağaç
Daru: İlaç
Dehkera: Konu
Dêk: Bilmece
Dekerdiş: Doldurmak
Depiştîş: Tutmak
Deqiqa: Dakika
Derenca: Merdiven
Derg: Uzun
Dersim: Tunceli
Derzin: İğne
Dês: Duvar
Des: On
Dest: El
Destawxane: Tuvalet
Destpêkerdiş: Başlamak
Destveng: Eli boş
Deşt: Ova
Deştîş: Dikmek
Dew: Köy
Deyir: Türkü
Deyirbaz: Türkücü
Dı: İki
Dıkandar: Bakkal
Dından: Diş
Dırık: Böğürtlen
Dışeme: Pazartesi
Dıştar: Grip
Dız: Kale
Diqet: Dikkat

Diyayiş: Görmek
Doman: Çocuk
Dor: Sıra
Doş: Omuz
Dur: Uzak
Duyes: On iki

E

Edar: Mart
Embaz: Arkadaş
Emserr: Bu yıl
Engemin: Bal
Engur: Üzüm
Erzingan: Erzincan
Eskııc: Kuru üzüm
Estanık: Masal
Eştîş: Atmak
Eyne: Ayna
Eyro: Bugün
Eywan: Salon

F

Fek: Ağız
Ferheng: Sözlük
Fêki: Meyve
Fıraq: Bulaşık
Fıringi: Domates
Fitık: Düdük

G

Ga: Öküz
Gam: Adım
Gergûş: Bebek
Germ: Sıcak

Gerr: Uyuz
Gew: Ağıl
Geyrayış: Gezmek
Gıl: Dal
Gırd: Büyük
Gırotış: Almak
Gışt: Parmak
Gızun: Acı
Gilyaz: Kiraz
Gol: Göl
Gongıla: Salıncak
Gor: Gri
Goş: Kulak
Goşt: Et
Goştarikerdiş: Dinlemek
Govend: Halay
Gozyer: Ceviz ağacı
Gud: Top
Gudvor: Kartopu
Gula roc: Ay çiçeği
Gulan: Mayıs
Gulaş: Güreş
Gure: İş

Ĝ

Ĝela: Kıtık
Ĝele: Buğday
Ĝelet: Yanlış
Ĝerib: Yabancı
Ĝezal: Ceylan

H

Hacet: Alet
Hak: Yumurta

Heb: Tane
Hedrekerdiş: Hazırlamak
Hefte: Hafta
Heliyayış: Erimek
Hemam: Banyo
Henar: Nar
Herf: Harf
Hermuş: Köstebek
Herr: Toprak
Heskerdiş: Sevmek
Heş: Ayı
Heşt: Sekiz
Heştay: Seksen
Heştyes: On sekiz
Heyna: Tekrar
Hezar: Bin
Heziran: Haziran
Hêga: Tarla
Hındêk: Bu kadar
Hira: Geniş
Hiris: Otuz
Hiri: Üç
Hiriyes: On üç
Hol: İyi
Homa: Allah
Hon: Uyku
Hor: Bulut
Horyes: Çığ
Hot: Yedi
Hotay: Yetmiş
Hotyes: On yedi

İ

İsot: Biber

J

Jar: Zehir

K

Kal: Çiğ

Kam: Kim

Kamci: Hangisi

Kanuno peyin: Ocak

Kanuno verin: Aralık

Kartol: Patates

Kay: Oyun

Kayker: Oyuncu

Kaykerdiş: Oynamak

Kel: Teke

Kelem: Lahana

Kelime: Sözcük

Kêm: Eksik

Kerdiş: Yapmak

Kerg: Tavuk

Kesa: Kaplumbağa

Kesk: Yeşil

Keşkelon: Eylül

Kewe: Mavi

Keye: Aile

Keyfweş: Mutlu, memnun

Keyna: Kız

Keyver: Ev hanımı

Kılm: Kısa

Kınc: Elbise

Kıri: Pazar

Kıtab: Kitap

Kıtabxane: Kütüphane

Kıxe: Öksürük

Kinger: Kenger

Komputer: Bilgisayar

Kulub: Kulüp

Kutık: Köpek

Kuy: Bal kabağı

L

La: İp

Laser: Sel

Lazut: Mısır

Lêl: Bulanık

Leng: Topal

Lengleng: Seksek

Leş: Beden

Lew: Dudak

Lez: Çabuk

Lıng: Ayak

M

Manga: İnek

Mar: Yılan

Mast: Yoğurt

Mekteb: Okul

Mektebo miyanin: Ortaokul

Mektebo verin: İlkokul

Melım: Öğretmen

Merdımvor: Kardan adam

Mesela: Masal

Mesleg: Meslek

Mêşna: Koyun

Mewsim: Mevsim

Meyman: Misafir

Mıjag: Kirpik

Mıl: Boyun

Mısafir: Misafir

Mıřag: İřçi
Mıřmıř: Kayısı
Mirçık: Kuř
Muhim: Önemli
Mura: Armut
Musayıř: Öğrenmek

N

Name: İsim
Nan: Ekmek
Nanpoc: Fırınıc
Nengu: Tırnak
Nerm: Yumuřak
New: Dokuz
Neway: Doksan
Nêweř: Hasta
Nêweři: Hastalık
Nêweřxane: Hastane
Newyes: On dokuz
Nızd: Yakın
Nim: Yarım
Nimroc: Öğle
Nisan: Nisan
Nuřtıř: Yazmak

O

Omar: Sayı
Omartıř: Saymak
Pak: Temiz
Paki: Temizlik
Pakker: Silgi
Panc: Beř
Pancas: Elli

P

Pancřeme: Perřembe
Pancyes: On beř
Pařt: Sırt
Pawıtıř: Korumak
Payız: Sonbahar
Pel: Yaprak
Peme: Pamuk
Penir: Peynir
Perpar: Semiz otu
Pers: Soru
Persayıř: Sormak
Pes: Sürü
Pêserkerdıř: Toplamak
Peyni: Son, arka
Pırd: Köprü
Pırnık: Burun
Pısing: Kedi
Pil: Büyük
Pir: Yařlı
Pırık: Dede, nine
Piya: Beraber
Piyanz: Soğan
Pize: Karın
Por: Saç
Potıř: Piřirmek
Puk: Tipi
Punc: Çorap
Pune: Nane
Purt: Yün
Purteqal: Portakal

Q

Qal: Söz
Qalkerdıř: Konuřmak

Qam: Boy
Qat: Kat
Qefilnayış: Kapatmak
Qehwe: Kahverengi
Qela: Karga
Qelem: Kalem
Qelemdan: Kalemlik
Qelemtaş: Kalemtaş
Qer: Kara
Qesnayış: Kesmek
Qıb: Mutfak
Qıç: Küçük
Qıçkek: Küçücük
Qırık: Boğaz
Qısım: Bölüm
Qil: Tepe
Qol: Kol
Quling: Turna

R

Rakotış: Uyumak
Ramıtış: Ekmek
Raşt: Doğru
Reng: Renk
Reqem: Rakam
Resayış: Yetişmek, ulaşmak
Resiyayış: Kaymak
Rez: Bağ
Rı: Yüz
Rıbês: Işkın
Rınd: Güzel
Rıpel: Sayfa
Rışnayış: Dökmek
Rışyayış: Dökülmek
Roc: Gün

Run: Yağ
Runkele: Tereyağı

S

Sa: Elma
Saet: Saat
Salınc: Kara erik
Sayê binê erdi: Yer elması
Sayer: Elma ağacı
Se: Yüz
Ser: Üst
Serd: Soğuk
Serr: Yıl
Sêrsıbay: Sabah
Sêrşit: Kaymak
Sêşeme: Salı
Seydar: Avcı
Sêz: Alıç
Sıbat: Şubat
Sılq: Şeker pancarı
Sıpi: Beyaz
Sine: Göğüs
Sir: Sarımsak
Siya: Siyah
Sol: Ayakkabı
Solderz: Ayakkabıcı
Sung: Mantar
Sur: Kırmızı
Surgul: Kuşburnu
Surıc: Kızamık

Ş

Şan: Akşam
Şane: Çoban

Şane: Tarak
Şanekerdış: Taramak
Şapık: Pantolon
Şar: Halk
Şaristan: Şehir
Şayi: Mutluluk
Şecere: Soy ağacı
Şeme: Cumartesi
Şeş: Altı
Şêşt: Altmış
Şew: Gece
Şili: Yağmur
Şımtış: İçmek
Şınasnayış: Tanımak
Şınawıtış: Duymak
Şırawıtış: Göndermek
Şıt: Süt
Şıtış: Yıkamak
Şırın: Tatlı
Şiyayış: Gitmek
Şiyes: On altı

T

Talebe: Öğrenci
Tam: Tat
Tay: Az
Tebax: Ağustos
Teber: Dışarı
Temuz: Temmuz
Teng: Dar
Tepiya: Geri
Teqwim: Takvim
Terew: Turp
Ters: Korku
Tew: Yüksek ateş
Texte: Tahta

Teyare: Uçak
Tırş: Ekşi
Tırşık: Kuzukulağı otu
Tışrino peyin: Kasım
Tışrino verin: Ekim
Tic: Güneş
Tontır: Çökelek
Torg: Dolu
Torzin: Balta
Toxtor: Doktor
Tut: Çocuk
Tuy: Dut

V

Vam: Badem
Varan: Yağmur
Varayış: Yağış
Vaş: Ot
Vaşturi: Orak
Vateyê verinan: Atasözü
Vatış: Söylemek
Vay: Su kanalı
Veng: Boş
Veng: Ses
Ver: Ön
Vıl: Çiçek
Vındertış: Durmak
Vıraştış: Yapmak
Vızêr: Dün
Vicnayış: Seçmek
Vinayış: Görmek
Vir: Hafıza
Virkotış: Özlemek, Hatırlamak
Vist: Yirmi
Viyertış: Geçmek
Vor: Kar

W

Wade: Oda
Wadeyê qıcan: Çocuk odası
Wadeyê ronıştışi: Oturma odası
Ware: Yayla
Wasla: Organ
Way: Kız kardeş
Wek: Tiftik
Wel: Kül
Wendekar: Öğrenci
Wendış: Okumak
Wenık: Serin
Wer: Yemek
Werdiş: Yemek yemek
Wesar: İlkbahar
Wesayit: Araba
Weş: İyi, güzel
Weşi: Sağlık
Wext: Vakit
Weyekerdış: Beslemek
Wezifedar: Görevli
Wırıştış: Kalkmak
Wışk: Kuru
Wişne: Vişne
Wuyayış: Gülmek

X

Xaçapers: Bulmaca
Xarpêt: Elazığ
Xebat: İş
Xebıyayış: Çalışmak
Xela: Hediye, ödül
Xemliyyayış: Süslenmek
Xerite: Harita

Xeym: Çadır
Xırab: Kötü
Xıyar: Salatalık
Xiç: Küçük taş
Xoşaw: Hoşaf
Xox: Şeftali
Xurt: Şişman

Y

Yelug: Çiriş otu
Yene: Cuma
Yo: Bir
Yobinan şınasnayış: Tanışmak
Yondes: On bir

Z

Zaf: Çok
Zanayış: Bilmek
Zebeş: Karpuz
Zel: Kaval
Zengıl: Zil
Zerd: Sarı
Zergun: Yeşil
Zerık: Sarılık
Zerqet: Eşek arısı
Zerre: İçeri
Zerzewat: Sebze
Zexire: Zahir
Zeytun: Zeytin
Zığal: Kömür
Zımıstan: Kış
Zıwan: Dil
Zobina: Başka